

ՊԵՐՐԻ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԵ ԱՒՍՏՐԻԱ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԱՅՅԵԼՈՒԹԻՒՆԸ

Խորհրդարանի նախագահ Նեպոլիտանի Գրեյսի երեկ Աստրիա իր պաշտօնական այցելության ժամանակ ներս տեսակցեցավ Աստրիայի խորհրդարանի նախագահ Լուսիլի Պերինիին...

Լիբանանի և Աստրիայի բարեկամության յանձնարարական շարժումների նախագահ Ուիլյամ Գրեյսի և Նեպոլիտանի միջև տեղի ունեցավ ընկերակցող պատմա-կուլտուրային հարաբերությունների ընդհանուր քարտուղար և Աստրիայի նախկին նախագահ Քուրթ Վալտերի միջև...

Պար իր խոսքին մեջ նկատել տուաւ, որ արժարժուած հարցերուն առնչութեամբ երկու երկիրներու տեսակետները շատ մօտ են իրարու:

Աստրիայի մէջ Լիբանանի դեսպան Սամիր Շամմա երեկ յայտարարեց, որ Պերինի Աստրիա այցելութիւնը դրական արդիւնքներ կու տայ, մանաւանդ որ Աստրիա եւրոպայի Արեւմտեան եւ Արեւելեան հատածներու շարկային է եւ շատ հաւասարակշռուած կեցուածք ունի Լիբանանի եւ Միջին Արեւելքի հարցերուն նկատմամբ: Ան ըսաւ, որ Պերինի գոհունակութիւն յայտնած է Աստրիայ պետական պատասխանատուներուն հետ իր հանդիպումներու արդիւնքներուն մասին:

ԹՐԻՓՈԼԻԻ ԵՐԵՄՓՈՒՄԱՆՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՆՍՐՈՒՄԸ ԱՀԱԶԱՆԳ ԿԸ ՀՆԶԵՑՆԸ

Թրիփոլիի Երեսփոխաններու Համախմբումի անդամներ Մոհամէտ Մաֆատի, Մոհամէտ Քապարա եւ Օրիս Ծատիկ երէկուան իրենց ժողովին ետք հաղորդագրութեամբ մը ցաւով հաստատեցին, որ Լիբանանի մէջ քաղաքական գործունէութիւնը սայթաքած է եւ մտած է համայնքային շրջափոխ մէջ, մինչ քաղաքական գործունէութեան ազգային շրջափոխը շատ նեղ դարձած է:

«Լիբանանի համայնքային բազմբնոց պատկերը մշակութային հարստութեան ըլլալով հանդերձ միասնական անդադարձներ կ'ունենայ հայրենիքին վրայ, երբ քաղաքական, համայնքային ծրագիրներով կ'արտայայտուի», ըսաւ հաղորդագրութիւնը:

Թրիփոլիի Երեսփոխաններու Համախմբումը պահանջեց, որ սկսի ազգային ընդհանուր երկխոսութեան հովանաւորութեամբ նախագահ գործի միջոցով Լիբանանի այս երկխոսութիւնը պէտք է մեկնի ազգային հաշտութեան համաձայնագրի սկզբունքային կէտերէն, իսկ տարակարծութիւնները երկխոսութեան ծիրէն ներս արծաղելով կարելի կը դարձնէ հասարակաց յայտարարներու բերեղացումը:

Երեսփոխանները վերահաստատեցին իրենց կառուցողական ընդհանուր ազատութիւններուն եւ ի մասնաւորի լրատուական ազատութիւններուն, կողմնակից լրատուութեան շարժումներու յարգելի դատական իշխանութեան անկախութիւնը:

«Իրապէս մօտիկ շրջանակներ կը կանգնին ամերիկեան Բոնիֆայի անաջարկուած Սուրիայէն հաշի պահանջելու օրինակի մասին, իսկ Սուրիայ հասած ամէն վնաս նոյնքան վնասակար է Լիբանանի», ըսաւ հաղորդագրութիւնը, խստիւ քննադատելով այս ծրագիրին թեր լիբանանեան կողմը:

«Կառավարութիւնը թերացած է, որովհետեւ տնտեսական եւ ընկերային տագնապներու լուծում չի ներկայացներ. իսկ անոր որդեգրած տուրքերը աւելցնելու քաղաքականութիւնը կ'արգելադրէ տնտեսական աճը եւ կը վատթարացնէ տնտեսական եւ ապրուստի տագնապները», եզրափակեց հաղորդագրութիւնը:

ՎԱՆԱՅ ԶԱՅՆ ՎԱՆԱՅ ԶԱՅՆ
Այսօր կեսօրուան ժամը 1:00ին կրնաք ունկնդրել Լ. Օ. Խաչի եւ Համագայինի Չրջանային վարչութեան, Ը. Յ. Պ. «Աղբալեան» կոմիտէի եւ Հ. Ս. Ը. Ս. ի Չրջանային վարչութեան ներկայացուցիչներուն՝
ՍԵՂԱ ԽՏՁԵԱՆԻ ՄԱՐՏԻԿ ՏԵՍԻՐՃԵԱՆԻ ՍԿՕ ԱԲԵԼԵԱՆԻ ԵՒ ՃՈՒՆ ԱՐԵԲԵԱՆԻ Խօսքերը՝ Աղբալեան - Հ. Ս. Ը. Ս. համալիրի բացումին առնչութեամբ:
Յայտագիրին կրկնութիւնը՝ Երեկոյեան ժամը 7:00ին:

ՄԱՀԱԶԳ

Տիրա Յարութիւն Թաթարեան
Տիկին Շամիրամ Քաստիկան եւ ընտանիք
Տէր եւ տիկին Արծիւ Աւագեան եւ զաւակունք
Օրիորդ Էմմանի Թաթարեան
Տիկին Էլմաստ Աւագեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Տիրան Աւագեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Բոգէթի Նաշատուրեան եւ զաւակը
Եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց քոռը, մօրաքոռը եւ հարազատին՝

ԶԱՊԷԼ ԹԱԹԱՐԵԱՆԻ

մահը, որ պատահեցաւ Երեքշաբթի, 24 Սեպտեմբեր 2002ին, իր ընկալարանին մէջ, յետ երկարատեւ հիւանդութեան:

Յուզարկաւորութեան արարողութիւնը պիտի կատարուի այսօր՝ Չորեքշաբթի, 25 Սեպտեմբեր, կէսօրէ անոջ ժամը 11:00ին, Նոր Մարաշի Սրբոց Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Պուրճ Համուսի Ազգային գերեզմանատունը:
• Ներկայ ընդունելի իբրեւ մահազգ:

ԼԻԲԱՆԱՆ ՍՕՏ ՕՐԵՆ ՌԻԱԶՉԱՆԻԻ ԸԱՐՅՈՎ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԹՂԹԱԾՐԱՐ ՄԸ ՊԻՏԻ ՅՂԵ ՄԱԿԻՆ

Կ'ԸՍԵ ՆԱԽԱՐԱՐ ՀԱՄՄՈՒՏ

Արտաքին գործոց նախարար Մահմուտ Համմուտ երէկ յայտարարեց, որ Լիբանան մօտ օրէն Ռապի ընդհանուր քարտուղար Քոֆի Մնասի:

«Լիբանան միջազգային օրէնքի հիմամբ իրաւունք ունի օգտուելու Ռապի ընդհանուր քարտուղարի յղէ ՄԱԿի ընդհանուր քարտուղար Քոֆի Մնասի: «Լիբանան միջազգային օրէնքի հիմամբ իրաւունք ունի օգտուելու Ռապի ընդհանուր քարտուղարի յղէ ՄԱԿի ընդհանուր քարտուղար Քոֆի Մնասի»:

«Սիերրա Լեոնէի մէջ լիբանանեան գաղութի անդամները ոչ մէկ վնաս կրած են վերջին դէպքերուն ընթացքին եւ լիբանանեան դեսպանատունը մօտէն կը հետեւի պարզացումներուն», ըսաւ ան:

Նախարար Համմուտ երէկ ընդունեց Քանաւայի ֆրանսա-իսու երկիրներու միջեւ յարաբերութեանց, Ափրիկէի եւ Հարաւային Ամերիկայի հարցերու նախարար Տընի Փարատին, որ յայտարարեց, թէ Լիբանանի մէջ գումարուելիք ֆրանսա-իսու երկիրներու գերատեսչական ժողովի թեման, քաղաքակրթութիւններու միջեւ երկխոսութիւնը յատուկ նշանակու-

թիւն է կարեւորութիւն ունին այս հանգրուանին:

«Միջին Արեւելքի հարցերու լուծումին պէտք է հասնիլ երկխոսութեան միջոցաւ, եւ բոլոր կողմերը պէտք է խաղաղութեան համար գործեն եւ իրաժարին վարագ միջոցներէ, որովհետեւ վարագութիւնը հակամարտութիւնները չի լուծեր», ըսաւ ան: Հարցումի մը պատասխանելով, Փարատի ըսաւ, որ Քանաւայ ջորի հարցերու մասնագէտ պիտի շուղարկէ հարաւային Լիբանան, որովհետեւ չ'ուրար արեւելք քարտուղարը այս թղթածրարը, նկատի ունենալով, որ արդէն ամերիկացի եւ եւրոպացի մասնագէտներ պիտի գան:

ՍՅԷՅՐ ՏԵՍԱԿՅՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ՌԻՆԵՅԱԻ ԽՈՐՀՐԴԱԿՅԱԿԱՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄԻ ԲԱԶՄԱՆԴԱՄ ՄԷԿ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ՀԵՏ

Քրիստոնէայ Երեսփոխաններու Խորհրդակցական Հանդիպումի բազմամիջամ պատուիրակութիւնը մը երէկ այցելեց մարտիկներու Նասրալլա Պուրոս Սֆէյր պատրիարքին: 28 երեսփոխաններ, հանդիպումի նախագահ Քապարա իսախանի խաւորութեամբ, Սֆէյրի ներկայացուցին հանդիպումին անդրախօսութեան յայտարարութեան

դարձութիւններուն եւ այս պատուիրակութեան նախագահ Քապարա իսախանի:

«Արեւելքի մէջ քրիստոնէաները հաշակիրներու գաղութը մը չեն, արեւմտեան գաղութը մը չեն, ոչ ալ Արեւելքի դէմ նեն», ըսաւ Տըրպիլի, դիտել տալով, որ հանդիպումի ոչ մէկ անդամ դէմ արտայայտուած է երկխոսութեան: Տըրպիլի հաւաստեց,

պումը պատրաստ է երկխոսութիւն ունենալու անոր հետ, մասնաւոր, որ անոր երեսփոխաններուն հետ մնալուն հաղորդակցութեան մէջ է:

«Խորհրդակցական Հանդիպումի կազմութեան դրոշմապատճառներէն հանդիսացան միջազգային եւ շրջանային պարզացումները, Լիբանանի կայունութիւնը, ինչպէս նաեւ Լիբանանի եւ Միջին Արեւելքի մէջ

որ Խորհրդակցական Հանդիպումը Քրնիթ Շահուանի Հանդիպումին հակադրեցութիւն մը չէ: Հանդի-

քրիստոնէաներու ներկայութիւնը պահպանելու անհրաժեշտութիւնը», ընդգծեց ան:

ԿԵՐԵՆ ԱՌԻԹ
Սի՛ մոռնաք ոսկի աշունը անցընելու Հայաստանի մէջ՝ 4 - 11 Հոկտեմբեր, երկու օր պայուսեցող, Ա. կարգի պամոլ, Գիմ՝ փոխան 580 տոլարի՝ միայն 435 տոլար:
ԱճճԵԱՆ ԹՈՒՐՈՂ, 01-240654, 01-261177, 03-233978. գիշերները՝ 01-258887:

BYBLOS INSTITUTE TECHNICAL INSTITUTE
TECHNICAL BACCALAUREAT - BT
SUPERIOR TECHNICAL - TS
• Computer & Accountancy
• Sales & Commercial Relationships
• Electronics
• Car Mechanics
• Preschool Education
• Expert Accountant
• Computer Science
• Business Administration & Marketing

SPECIALIZATION TECHNOLOGY - TDS
• General Accountancy
• Chief accountant
• Executive secretary
• Esthetics & Make-up
• Computer Technology
• Electronics (T.V. & Cellular)
• Mechanics & Car Electronics
• Car Diagnostics Technology
• Electricity - Refrigeration

ԿՈՒՉՈՒՆ
• Ոսկերչատուն մը կարող ունի գիրքն քար գաճող գործարարներու: Հեռ. 01-890951:
ԿՈՒՉՈՒՆ
• Հաստատութիւն մը կարող ունի ցուցադրարարին մէջ վաճառող օրիորդի մը՝ ուսման միջնակարգ մակարդակով: Դիմել՝ հեռ. 01 - 258081:

ԲՐԻՏԱՆԻԱ «ԿԸ ՓԱՍՏԷ», ՈՐ ՊԱՂՏԱՏ...

Շարունակուած Ա. էջէն

Միացեալ Նահանգներ եւ Բրիտանիա կը պատրաստուին նոր բանաձեւ մը առաջարկելու Ապահովութեան Խորհուրդին: Բանաձեւը կը պահանջէ զինուորական գործողութեան մը սպառնալիքը ուղղել Մատտամ Հիւսէյնի, եթէ չապագին էրկիրը: Ապահովութեան Խորհուրդի մնացեալ երեք մնալուն անվտանգութեան Զինատան, Թուսիա եւ Ֆրանսա դժգոհ են ուժի գործածութեան առաջարկէն՝ նախընտրելով տագնապը լուծել խաղաղ միջոցներով: Չինաստանի արտաքին գործոց նախարարութեան բանբերը յայտնեց, որ Պէյճիւնի պատրաստ է քննարկելու առաջարկութիւնը բանաձեւը, թէեւ համաձայն չէ ուժի գործածութեան: Մեկնարաններ կը նախատեսեն, որ Չինաստան ձեռնպահ մնայ, երբ այդ բանաձեւը բուխարկուեան դրուի:

Մոսկուայի մէջ, Բրիտանիոյ դեսպանը ըսաւ, որ կը թուի թէ Թուսիա կը մօտենայ բրիտանական տեսակետին: Դեսպանը չըսաւ սակայն, թէ ի՞նչ պիտի ըլլայ Մոսկուայի կեցուածքը ամերիկեւրիտանական առաջարկին հանդէպ: Թուսիա ցարդ մերժած է զօրակց կանգնիլ որեւէ բանաձեւի, որ կը պահանջէ զինուորական գործողութեան մը ձեռնարկելու Իրաքի դէմ:

• ՈՒՔՐԱՆԻԱ Եւ Պիեռոսիա, որոնք կ'ամբաստանուին Իրաքը զինելու յանցանքով, երէկ հերքեցին բոլոր լուրերը, ըստ որոնց՝ նախկին խորհրդային ժամանակաշրջանի իրենց զինապահեստները կը վաճառեն Իրաքի: Ուաշինկթըն Երկրաշարժի օր յայտարարած էր, որ կը ստուգեն Ուրալիոյ յատկացուած միլիոնաւոր տոլարի օտանդակութիւնը:
• ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ մարդասիրական կազմակերպութեան մը ուժ անդամներ բժշկական օտանդակութիւններ տրամադրեցին Պաղատաի հիւանդանոցներէն մէկուն: Ամերիկացի գործիչները ձեռնարկած են արշաւի մը, որ կը պահանջէ ջնջելու Իրաքի պատժամիջոցները:

(ՌՈՅԹԸՐԸ)

ՎԵՐԱՄՈՒՏ ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ՀԻՄՆԱՐԿԻ
Հ.Բ.Բ.Ի 2002-2003 կրթական տարեշրջանի հին թէ նոր ուսանողներու արձանագրութիւնը կը շարունակուի:
- Սինչեւ 16 Սեպտեմբեր՝ Երեքշաբթի օրերը, առաւօտեան ժամը 9:00 - 1:00:
- 16 Սեպտեմբերէն սկսեալ՝ աճճ օր (բացի Չարքթըն), առաւօտեան ժամը 9:00 - 1:00, հիմնարկիս գրասենեակէն ճերս (Նշան Փալանճեան ճեմարան, Ղոքաք-Էլ-Պլաթ): Նորեկները պարտին իրենց հետ ունենալ:
1. - Պետական Բ. պաքալօրեայի, կամ հայկական երկրորդական վարժարանի վկայականի լուսապատճեն:
2. - Վերջին 2 տարիներու միջերը:
3. - Աճճաթուղթի լուսապատճեն:
3. - 4 լուսանկար:
3. - Եւրեւելալ մանրամասնութեանց համար, կարելի է դիմել:
Հեռաձայն՝ 01 - 375410, 03 - 429685
E-Mail armenianstudies@hotmail.com
* Վերաքննութիւններն ու մուտքի քննութիւնները պիտի կայանան 1 - 3 Հոկտեմբերի առաւօտեան ժամը 10:00 - 12:00:
* Վերամուտ՝ 7 Հոկտեմբեր 2002:

ՄԻՒԹԱՐԵԱՆ ԺԱՌԱՆԳԱՒՈՐԱՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆ - ՊԻՔՅԱՅԱ
2002 - 2003 տարեշրջանի արձանագրութիւնները սկսած են:
Վարժարան կ'ընդունի նախակրթարան աւարտած աշակերտներ 7րդ դասարանէն սկսեալ:
Նորեկ աշակերտները պարտին իրենց հետ բերել ինքնութեան թուղթի լուսապատճեն, շուսանկար կամ վիճակագրոյց:
Արձանագրութեան համար դիմել վարժարանիս տնօրէնութեան՝ հեռ. 04-981077 եւ 03-753313:
ՆՍՕՐԵՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ ԳԻՇԵՐՕԹԻԿ
Համագայինի Կեդրոնական Վարչութիւնը կը յայտարարէ, որ Նշան Փալանճեան ճեմարանի ուսանողական գիշերօթիկի բաժնին մէջ սնացած են սահմանափակ թիւով սենեակներ, որոնք տրամադրելի են ուսանողներուն:
Փալանճեանները կը խնդրեն կապ հաստատել հետեւեալ թիւերուն եւ կամ անձամբ ներկայանալ Համագայինի Կեդրոնական Վարչութեան գրասենեակ, Նշան Փալանճեան ճեմարան:
Հեռաձայնի թիւեր՝ 01 - 372455, 01 - 375409 եւ 03 - 549917
E - mail Hamazcen@cyberia.net.lb

ՄԱՀԱԵՄԻ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆԻՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲՈՒԺԱՐԱՆ (ԱԶՈՒՆԻԷ)

Մերձատր Արեւելքի Հայ Աւետարանական Եկեղեցիներու Միութեան նախագահը՝ վեր. Սկրտիչ Գարակէօզեան, ընկերակցութեամբ Միութեան Կեդրոնական Մարմնի ատենապետին եւ անդամներուն, հոգեւոր հովիւներուն եւ նախկին երեսփոխան տոքթ. Ա. Մանուկեանի, պաշտօնական այցելութիւն մը տուաւ Ազգային Բուժարան, Շաբաթ, 14 Սեպտեմբեր 2002, կէսօրէ ետք ժամը 1:30ին: Այցելող խումբը պաշտօնապէս եւ խանդավառութեամբ դիմաւորուեցաւ խնամակալութեան, տնօրէնութեան եւ պաշտօնէութեան կողմէ:

Պաշտօնական ընդունելութենէն ետք խումբը ուղղուեցաւ բուժարանին մատուռը, ուր հաւաքուած էր բուժարանի մեծ ընտանիքէն խումբ մը. հոն կատարուեցաւ փառաբանութեան պաշտամունք: Վեր. Գարակէօզեան արտասանեց աւուր պատշաճի խօսք, որմէ ետք հաստատութեան տնօրէնը՝ պրն. Յարութ Մանուկեան, բարի գալուստի ու շնորհակալութեան խօսք ուղղեց այցելող պատուիրակներուն: Ապա, խումբը, ընկերակցութեամբ խնամակալութեան անդամներուն, տնօրէնութեան, պատասխանատու բժիշկներուն եւ պաշտօնէաներուն, շրջեցաւ հաստատութեան տարբեր շէնքերը եւ տեղեկացաւ հոն կատարուած աստուածահաճոյ եւ մարդասիրական ծառայութիւններուն, ինչպէս նաեւ մօտեւորագոյն շէնքերուն բնակիչներուն եւ անոնց կեանքին մանրամասնութիւններուն:

Այցելութեան աւարտին տեղի ունեցաւ հաւաքական ճաշ՝ ի պատիւ այցելուներուն, հաստատութեան հիւրանոցին մէջ:

ՆԱԽԿԻՆ ՆԱԽԱԳԱՀ ԸՐԱՈՒԻ ԱՅՑԵԼԵՑ ԶԱՐԻՄ ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻԻ

Նախկին նախագահ էլիաս Հըրրաուի երէկ այցելեց Փաղանգաւոր կուսակցութեան Մայֆիի կեդրոնատեղին, ուր ժողով մը գումարեց կուսակցութեան նախագահ Քարիմ Բագրատունիի եւ կուսակցութեան ղեկավարութեան հետ: Քննարկուեցան երկրին քաղաքական, տնտեսական եւ ընկերային պայմանները, ինչպէս նաեւ միջազգային եւ շրջանային զարգացումները:

Բագրատունի ողջունեց Հըրրաուի այցելութիւնը եւ նկատել տուաւ, որ այսօրուան պայմանները կը նմանին 1990ի պայմաններուն, եւ Մոցի մէջ նոր պատերազմի մը հաւանականութիւններով ու Լիբանանի վրայ անոնց ունենալիք կանխատեսելի անդրադարձներով:

Հըրրաուի հաստատեց, որ շրջանին մէջ կը տիրեն վտանգաւոր պայմաններ, հետեւաբար անհրաժեշտ են միջլիբանանեան հանդիպումներն ու կարեւոր հարցերու շուրջ հասկացողութիւնները, «որովհետեւ եթէ բոլորը զգաստ եւ աշխուրջ չհետեւինք այս հարցերուն, լիբանանեան նաւը կը ընկնէ ընկղմիլ, եւ ո՛չ Քըրնէթ Շահուանէն, ո՛չ Խորհրդակցականներու Հանդիպումէն, ո՛չ ալ այլ կազմակերպութիւններէն մէկը պիտի կարենայ փրկել զայն»: Ան կոչ ուղղեց բոլորին՝ ըլլալու հետատես եւ գիտակից: «Բոլորս կը մարտնչեմք, որ Լիբանան կատարեալ ազատութիւններու եւ ժողովրդավարութիւններու երկրը ըլլայ: Ա՛յ կը բաւէ: Լիբանանցիները չափազանցած են կեդիօքն ու քծնուճ: Հրապարակաւ բան մը կ'ընեն, իսկ գաղտնօրէն՝ հակառակը»:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

● ԼԵՌՆԱԼԻԲԱՆԱՆԻ քննիչ դատախաչի անուամբ տեղակալ Ալպաս Ժրիա այսօր պիտի հարցաքննէ Ժորժ Ալպիկը, որ ձերբակալուած է նախկին երեսփոխան Ռըշտիս Ալպիկի դրոշմով ժողովրդային ծրագրումի յանցանքով:

Ալպիկ երէկ պիտի հարցաքննուի, բայց նաեւ խնդրած է յետաձգել նիստը, որպէսզի կարենայ փաստարան մը նշանակել:

● ԵՐԵՍՓՈՒՆԱՆ Կապրէյ Մըրի Լրատուական գրասենեակը երէկ հաղորդագրութեամբ մը յայտարարեց, որ Կ. Մըրի իր փաստաբանին՝ Ժան Ծիտիաքի միջոցաւ խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պըրբի յղեց նամակ մը, որուն մէջ ներկայացուց իր ունեցած ժամանակահատիկը ու շարժուցած է իր կամքէն բոլորովին անկախ պատճառներու մանրամասնութիւնները:

Տրուած ըլլալով, որ խորհրդարանի նախագահն ու խորհրդարանի ընդհանուր քարտուղար Ատնան Տահէր արտասահման կը գտնուին, նամակը յանձնուեցաւ խորհրդարանի ընդհանուր քննիչ Շարլ Սուրիի, աւելցուց հաղորդագրութիւնը:

● ՊԵՅՐՈՒԹԻ աւագ քննիչ դատախաչ Հաբթեմ Մատի երէկ անտրոշ թուականով յետաձգեց հետաքննութիւնը ընդհանուր դատախաչութեան կողմէ «Էլ. Պի. Սի.» ի ուղղուած այն մեղադրանքին գծով, որ կ'ըսուի, թէ պատկերասփիւռի կայանն ու քաղաքական լուրերու պատասխանատու Ժան Ֆեդայիին Յուլի 31ին (ԵՌԻՆՍՍՔՕՊԻ ռճիրին գծով) կատարած են համայնքային կիրքեր

իրահարող եւ ընդհանուր անդորրը խանգարող հաղորդումներ:

Հետաքննութիւնը յետաձգուած է, որովհետեւ ամբաստանեալները «ըստ ձեռք» առարկութիւններ կայացուցած էին, քննիչ դատախաչը մերժած էր պատմք, եւ ամբաստանեալները քննիչ դատախաչի որոշումը բեկանելու դիմում ներկայացուցած էին Պէյրութի ամբաստանող խորհուրդին, որ ցարդ չէ տուած այս գծով իր վճիռը:

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

● Աւետիս Յարութունեանի մահուան առիթով, փոխան ծաղկեպսակի, Արագած ակումբին կատարուած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները:
Կրակեան ընտանիք 20 \$, Սարգիս Տըր Յակոբեան 10,000 Լ.Ն., Տարած Գարապէտ 10,000 Լ.Ն., Զորքա Գարապէտ 10,000 Լ.Ն., Յակոբ Թէքեան 30,000 Լ.Ն., Բագրատ Չորակեան 20,000 Լ.Ն., Բամբիկ Շիրիմեան 10,000 Լ.Ն., Չարեհ Սարգարեան 10,000 Լ.Ն., Յակոբ եւ Խաչիկ Էտուեան 50,000 Լ.Ն., Յաիմեան ընտանիք 20,000 Լ.Ն., Չորակա Շամլեան 20,000 Լ.Ն., Չորակա Դանիլեան 20,000 Լ.Ն.:

Haigazian University
ADULT EDUCATION PROGRAM
Learning designed for adults + Short affordable courses
EVENING CLASSES
★ Business & Accounting: Business Communication, Principles of Economics, Accounting I with Computer Applications, Finance, Auditing
Saturday seminar - Trainer from 'Management Plus'
"Interviu by Objective"
★ Computers: Introduction to E-Commerce, Introduction to Windows/Internet/Word/Excel
★ Lifestyles & Social Issues: Conversational English, Conversational Armenian for Beginners
Apply now ! Classes begin October 7
Haigazian University, Mexique Str. Kantari
Tel./Fax: 01-349230/1, 01-353010/1/2
E-mail: lifelong@haigazian.edu.lb

السفير
النهار
الذيار
الاستقبل
الانوار
البحر
السفر

Պաղեստինեան հարցը եւ Արաֆաթի շրջափակումը տակաւին կը շարունակեն գրաւել տեղական մամուլի առաջին էջերը:

«Նահար» գրած է. «Պաղեստինեան հարցով Միացեալ Նահանգները անձեռն առնելու մը կը ներկայացնեն ՄԱԿի Ապահովութեան խորհուրդին, Արաֆաթի շրջափակումն ղեմ պաղեստինեան նախագիծը ձախողեցնելու նպատակով: «Լիուաթի» համաձայն, Արաֆաթ սապարէյ կը կարողայ Արիել Շարոնին եւ կ'ըսէ, որ ներկայ պայմաններին աւելի վատ վիճակներու մէջ գտնուած է, բայց կը ցած է յարաբարեւոր պահանջ: Պաղեստինցիներու ցոյցերը կը հասնին մինչեւ Երուսաղէմ, իսկ Իսրայէլի կ'արգիլէ Մոնթիանի մուտքը Ռամալլա:

«Մաֆիր» նշած է, թէ Իսրայէլեան կողմեր կը քննադատեն այն արարքը, որ տեղի ունեցաւ, սակայն իր նպատակին չծառայեց: Պաղեստինցիները կը մերժեն քաղաքական նոր աղբիւրները: Ըստ «Մուսորի», Ռաշիմկըրը կը սպանայ իր վերջին իրաւունքը գործածել Արաֆաթին շրջափակումը վերցնելու հարցին առնչութեամբ, իսկ Անան Լաւոն է, թէ Իսրայէլ որդեգրած է սնանկութեան քաղաքականութիւն մը:

«Մուսորպալ» գրած է, թէ ընդդիմութիւնը կը հարուածէ Հեպրոնի մէջ եւ մէկ կողմ կը պատճառէ, իսկ Շարոն «Համա»-ի նոր խոստումներ կու տայ. ըստ թերթին, Արաֆաթ անոր կը մնայ, իսկ ժողովրդային բողոքները կը իրաւարարին:

«Տար»-ի համաձայն, Իսրայէլ կը պահանջէ Արաֆաթի կեդրոնատեղիին մէջ շրջափակում պաղեստինցիներուն անուանագանկը: Իրենց գլխաւոր լուրերու կարգին թերթերը նաեւ անդրադարձած են Իրաքի հարցին:

Այս մասին «Մուսոր» գրած է, թէ ճորճ Պուշքարեալ կը սպանայ, որ Միացեալ Նահանգներ առանձին պիտի շարժին եթէ ՄԱԿի Ապահովութեան խորհուրդը կարծի որոշումի մը չյանգի: Ըստ թերթին, Միացեալ Նահանգներու պաշտպանութեան նախարարը կը յայտարարէ, որ Գերմանիոյ վարչապետը Ռաշիմկըրի հետ յարաբերութիւնները թունաւորեց, Իրաքի վրայ յարձակումին ղեմ կ'ենայով: «Նահար» նշած է, թէ Ռաշիմկըրի համաձայն, ամերիկեան յարձակումը ուղղուած պիտի ըլլայ Սատուաի եւ անոր շրջապատին դէմ. Թունի Պէր

այսօր պիտի հրապարակէ Սատուաի դէմ ամբաստանութիւններու թղթածրարը:

Թերթին համաձայն, Գերմանիոյ վարչապետը կը յայտարարէ, որ Գերմանիա իր կեցածքը պիտի չփոխէ Իրաքի հարցին նկատմամբ: Արաֆաթը անտրոշ ղեմ պաղեստինեան նախագիծը ձախողեցնելու նպատակով:

«Մաֆիր» գրած է, թէ ճորճ Պուշքարեալ Ապահովութեան խորհուրդին կը պահանջէ խիստ որոշում մը տալ. ըստ թերթին, Բոնկըրէսը պիտի համաձայնի պիտի սկսի դատախաչութիւնը մահապատիժ կը պահանջէ ճորճարժոնի դէմ:

Լիբանանեան օրաթերթերը նաեւ լուսարձակել տակուած են ներքին լիբանանեան կեանքը յուղղող պահանջները Իրաքի հարցին մասին:

«Քիֆաի Արապի»-ի համաձայն, դատախաչ Ատտու միտի քննէ Սուրիոյ դէմ կայմակերպուած համազումարներու եւ կատարուած յայտարարութիւններու թղթածրարը: դատախաչը կը խօսի արվեստի մասին եւ կատարուած յայտարարութեան հետ հոգի լեղակցութիւններու մասին:

«Տար» լուսարձակել տակուած է այն իրողութիւնը, թէ Բըրէք Շահուանի պատուիրակները կը սկսի Լուսնաճերմի ճամբով. դատախաչ Ատտու այս հարցով դատախաչի եւ քաղաքական քննութիւնը կը բանայ:

«Մուսոր» գրած է, թէ Կոր. Աուի եւ Ռալիտ Ժոմայաթի միջեւ բուն բանակէն կը շարունակուի. Բեքրուանի մէջ Ռըշտիս Ալպիկի շուրջ ստեղծուած դատական հարցը եւ թղթածրարը:

փակուեցան՝ լիբանանեան ծանօթեղանակով:

Ըստ «Լիուաթի», դատախաչ Ատտու կ'ըսէ, որ Լուսնաճերմի մարտի համազումարին մասնակիցները կրնան դատական հետապնդումի ենթարկուիլ: Սահմանադրական դատարանի նախագահը կը մերժէ ընդունիլ կապիթէլ Մըրի ունեցուածքի մասին կապուած թղթածրարը, որովհետեւ 3 մասուան օրինական պայմանաւորաւարուած է, գրած է թերթը:

«Մուսոր» նշած է, թէ ԵՌԻՆՍՍՔՕՊԻ ռճիրին դատախաչութիւնը պիտի սկսի դատախաչութիւնը մահապատիժ կը պահանջէ ճորճարժոնի դէմ:

Բըրէք Շահուանի Հակոբյանի մասին ԵՌԻՆՍՍՔՕՊԻ ռճիրին դատախաչութիւնը պիտի սկսի դատախաչութիւնը մահապատիժ կը պահանջէ ճորճարժոնի դէմ:

«Քիֆաի Արապի»-ի համաձայն, դատախաչ Ատտու միտի քննէ Սուրիոյ դէմ կայմակերպուած համազումարներու եւ կատարուած յայտարարութիւններու թղթածրարը: դատախաչը կը խօսի արվեստի մասին եւ կատարուած յայտարարութեան հետ հոգի լեղակցութիւններու մասին:

«Տար» լուսարձակել տակուած է այն իրողութիւնը, թէ Բըրէք Շահուանի պատուիրակները կը սկսի Լուսնաճերմի ճամբով. դատախաչ Ատտու այս հարցով դատախաչի եւ քաղաքական քննութիւնը կը բանայ:

«Մուսոր» գրած է, թէ Կոր. Աուի եւ Ռալիտ Ժոմայաթի միջեւ բուն բանակէն կը շարունակուի. Բեքրուանի մէջ Ռըշտիս Ալպիկի շուրջ ստեղծուած դատական հարցը եւ թղթածրարը:

GET YOUR COLLEGE CERTIFICATE IN 3 MONTHS ONLY AT
SAINT JOSEPH TECHNICAL COLLEGE -BEIRUT
A Branch of Saint Joseph School - CometChahwan
Apply in person every day starting 3:00 pm.
Beirut Campus: Saint Joseph Technical College Bldg.
[next to Mar Maroun Church - Bauchrieh]
Phone: 01 / 240444 Mobile: 03/ 339524 - 03 / 354411
E - mail: sjs_college@yahoo.com
[Contact: VAROUJ BOZIAN]

Հ.Յ.Մ. ԼԵՍ.
ՄԱՍՆԱԿՅՈՒՐ ԳՐԲԱՆԱԿԵՐԻՆ
Ախալքալաքի «Ռուբէն Տըր Սի-նասեան» վարժարանի «Եղիկ Գայեան» գրադարանի հիմնումին համար գրքահաւաքին մասնակցիլ փափաքողները կրնան դիմել ԼԵՍԻ կեդրոն, ամեն օր ժամը 6:30էն սկսեալ կամ հեռաձայնել՝
03 - 802774 թիվին:

ԱՅԿԻԼ AFHIL
ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՏՆԱՅԻՆ ՄԱՐՔԵՐՈՒ ՄՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ
RENT AND SALE
AT HOME
• Wheelchair
• Walker
• Electric Bed
• Manual Bed
• Water Mattress
• Cans
• Sticks
• Serum Tripod
• Walking Frame
HOME MEDICAL EQUIPMENT SERVICES
ՅՈՒՅԱՍՐԱՐՎ՝ «ՍՐԻՆ» ՍԵՆՅԸՐ ԳՐԱՍԵՆՍԿ՝ ԱՅԿԻԼ, ԱՅԵՏԻ ԾԵԼԵ, Բ. ՅԱՐԿ ԵՆԸ. (02) 242556/7
NO MATTER WHAT YOU NEED... OR WHERE YOU NEED.

IGOL MOTOR OIL
FUEL CARD

ԳՈՐԾԱԾԵՑԷՔ FUEL CARD
ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐՆԵՐՈՒ
ՅԱԶՈՂՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ
Յաւելեալ մանրամասնութեանց համար հեռաձայնել՝ 01-242556 թիվին:

Միջապգային Քաղաքական Կեանք

ԱՐԱՖԱԹ

Եսաէր Արաֆատի Ռամադանի կեդրոնատեղիին դէմ իսրայէլեան բանակին վերջին ասպատակումը եւ Արաֆատի շրջափակումը կը պատշաճան ենթադրուի վարքազ հակադարձութեան մը, որուն նմանը իսրայէլ չէ տեսած ինթիֆատայի պոռթկումէն ի վեր:

Երեք օրուան վրայ պոլստոգրներով անխընայ քանդումին ընթացքին, որուն հետեւանքով Արաֆատի գրասենեակը եղաւ համալիրին միակ կանգուն կառուցը, Այսրորդանանի եւ Կազայի մէջ հազարաւոր պաղեստինցիներ «կեցցէ՛ Արաֆատը, կեցցէ՛ Պաղեստինը» կոչելով փողոց ու իրերէ հետեւանքով թիւն իրենց ղեկավարին: Պաղեստինցի մարդիկ, կիններ եւ երեխաներ անտեսեցին կրակմարի դրութիւնը եւ դիմագրաւեցին արցունքաբեր ու մեղմանող փամփուռաները: չորս զոհ արձանագրուեցաւ եւ մտավախութիւն կայ, որ այս թիրէր բարձրանայ:

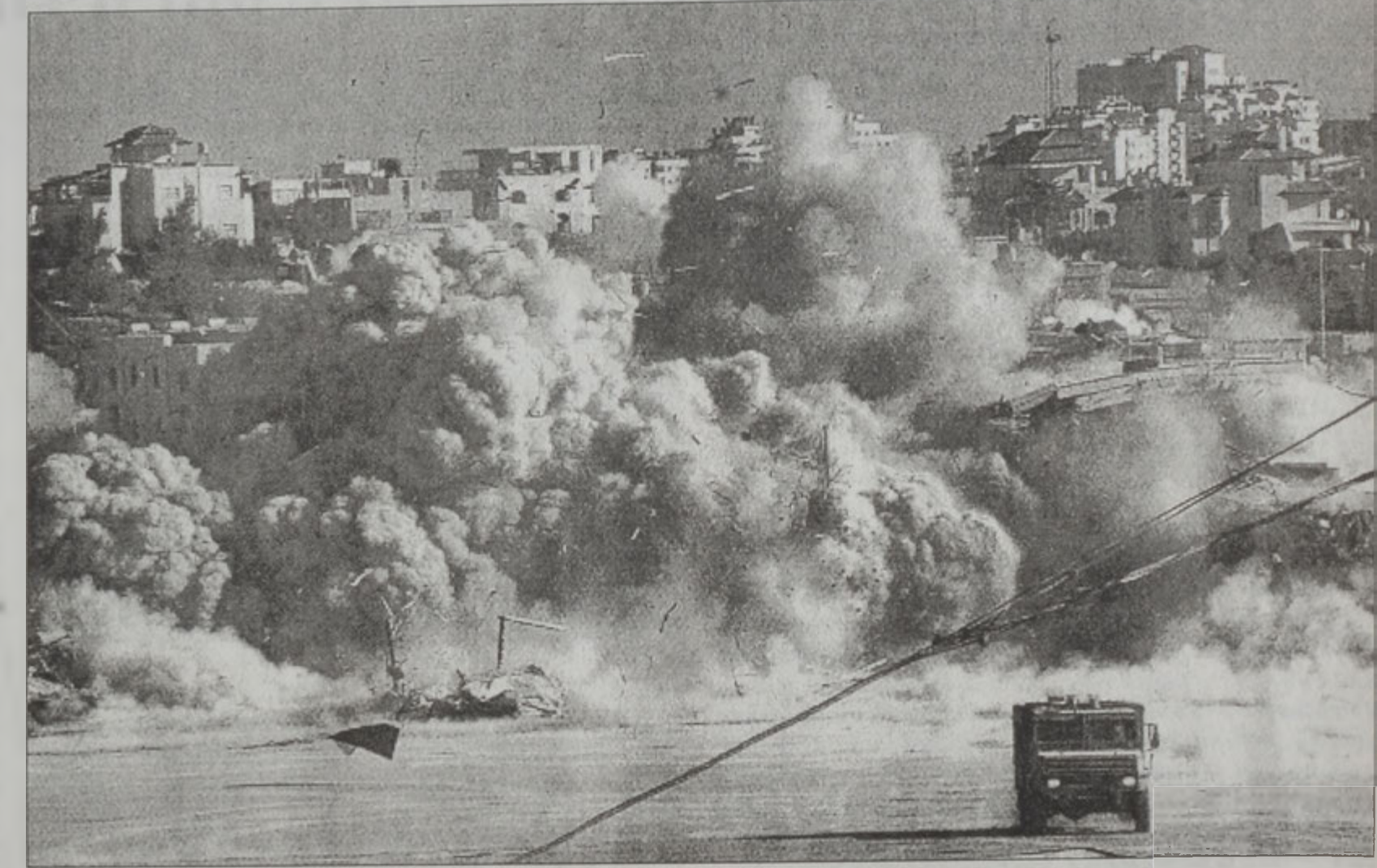
Ինչ որ կը պատահէ ժողովրդային, ինքնաբերական յորդումն է հարեւանսիրութեան, արտայայտած՝ ճնշուած ժողովուրդի մը կողմէն, որուն գայրուկը ալլաբա չի կրնայ իր ճանչնար

տանամեակներէ ի վեր անգուլթ բռնագրաւման եւ այժմ՝ իրենց ղեկավարին նուստացման պատճառով: Ասիկա մեկուսացում չէ, ինչպէս իսրայէլացիները կը պնդեն: Ասիկա նուստացում է: Արաֆատ արգելափակուած է, ճիշդ բանտարկեալի մը նման, իր հետ ունենալով 250 անձ, թիմուած միայն չորս սենեակներու մէջ, ջուրի եւ ելեկտրականութեան շատ չնչին պաշարով եւ առանց հեռաձայնային կապի:

Այս արգելափակումը միայն ֆիզիքապէս բանտարկած է Արաֆատը: Միւս կողմէ, համատարած գորակցութիւն յառաջացուցած է թէ տեղական մակարդակի վրայ եւ թէ աշխարհի տարածքին: Ֆրանսա կը գտնուի շրջափակումը դատապարտողներու առաջին շարքին վրայ: Բրիտանիա եւս միացած է անոր, յայտնելով, որ շրջափակումը ճիշդ հակադարձութիւնը չէ անձնասպանական գործողութիւններուն, որոնցմէ ետք սկսած էր իսրայէլեան յարձակումը: Եւրոպական Միութիւնը կ'ըսէ, թէ չափազանց մտահոգ է, իսկ Միացեալ Նահանգները, որոնք տարուան սկիզբը Արաֆատի

կեդրոնատեղիին դէմ կատարուած յարձակումներու անտարբեր մնացած էին, այս անգամ նուազագոյնը ընելով՝ իսրայէլի խորհուրդ տուին նկատի առնել գործողութեան հետեւանքները:

Յայտնապէս, իսրայէլեան բանակը կը պատրաստուի երկար դիմադրութեան: Բանակը կը պահանջէ յանձնումը մօտ 20 պաղեստինցիներու, որոնք ենթադրաբար մեղսակից են իսրայէլի դէմ յարձակումներու եւ որոնք այժմ Արաֆատի հետ շրջափակուածներու շարքին են: Իսրայէլեան բանակը կ'ըսէ, թէ պիտի չհանձնուի Արաֆատի համալիրէն մինչեւ որ պահանջուածները չհանձնուին: Ան կ'աւելցնէ, որ նոյնիսկ այդ պարագային կրնայ չհանձնել: Ասիկա յստակ ապացոյց է, որ թիրախը Արաֆատն է: Ենթադրաբար, անոր վնաս պիտի չհասնի, ոչ այլ Կազայ կամ արտասահման պիտի արտաքուտուի, որովհետեւ իսրայէլեան կառավարութիւնը կը գտնէ, որ անոր արտաքուտումը հակառակ արդիւնքը կրնայ տալ, զինք հերոս դարձնելով: Սակայն այսպիսի անկայուն կացութեան մէջ ան շատ դիւրին կրնայ սպաննուիլ կամ ծանրօրէն վիրաւորուի: Ան ազատ է լքելու կեդրոնատեղիին, ետ չվերադառնալու պայմանով: Ան պիտի ստանայ «միակողմանի ուղեւորում» մը, պատուաւոր կարգադրութեամբ մը», ինչպէս Թէլ Աւիւ կ'ըսէ:

Արաֆատի կեդրոնատեղին ծուխերու մէջ

նուի կամ ծանրօրէն վիրաւորուի: Ան ազատ է լքելու կեդրոնատեղիին, ետ չվերադառնալու պայմանով: Ան պիտի ստանայ «միակողմանի ուղեւորում» մը, պատուաւոր կարգադրութեամբ մը», ինչպէս Թէլ Աւիւ կ'ըսէ:

Շարուն սկիզբէն կը պահանջէր Արաֆատի արտաքուտումը, եւ քանի մը ամիս առաջ ափսոսանք յայտնեց, որ չէ սպաննած գայն 1980ականներուն, երբ

Արաֆատ շրջափակուած էր իր կողմէ, Պէյրութի մէջ: Արաֆատ անգամ մը եւս պաշարուած է Շարունի կողմէ, եւ այս վերջինը արականացնել իր երազը: Շարունի միւս երազը՝ խաղաղութեան հաստատման փորձերուն քանդումը, նոյնպէս իրականացման ընթացքի մէջ է: Այլապէս ինչպէս բացատրել այն երեւոյթը, որ անցնող վեց շաբաթներից, երբ անձնասպանական ոչ մէկ գործողութիւն կատարուեցաւ, Շարուն ոչ մէկ ճիգ չըրաւ խաղաղութեան գործընթացը վերսկսելու: Ըստ երեւոյթին ան կը սպասէր յաջող ռաբահարումին, շարժում մը ընելու ոչ ղէպի խաղաղութիւն, այլ՝ հակառակ ուղղութեամբ:

Ծագած օր (21 Սեպտեմբեր) Արաֆատ հրապարակեց յայտարարութիւն մը, ուր պաղեստինեան բոլոր խմբակցութիւններէն պահանջեց ղադրեցնել իսրայէլեան ներս իրենց յարձակումները: Սակայն մինչ խաղաղութեան գործընթացը վերսկսելու, ան յայտարարեց, թէ երբեք անձնատուր պիտի չըլլայ: Իր ժողովուրդը եւս տեղի պիտի չտայ:

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ
«ԱՐԱՊ ՆԻՈՒՉ»Ի

ՊԱՏԵՐԱԶԱՐ ԴԺՈՒՄԻ ԹԵՎԵՐՁՆԱԿԱՆ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԷ

Իրաքի դէմ պատերազմի իրտագոզները կարճ ժամանակի ընթացքին Ռ. Աշխարհամարտէն ի վեր Միացեալ Նահանգներու կողմէ ուժի գործածութիւնը միշտ ալ ձախողած է չեզոքացնել իրենց թշնամիները, բացի կարճ ժամանակով: Եւ Միջին Արեւելքի մէջ պատերազմներն ու զաղտնի գործողութիւնները անպակաս ստեղծած են:

1988ին, երբ Միացեալ Նահանգները մտադրուած ուժերով փորձեցին սպաննել լիպիցի ղեկավար Մուսամմար Քազաֆին, անոնք սպաննեցին անոր ընտանիքը եւ 37 ուրիշներ: Ասոր յաջորդեց «Փան Ամ» ճամբորդական օդանաւին պայթուումը Լոքըրբիի վրայ:

1998ին ամերիկեան հեռահար Տրիթներով յարձակումը Աֆղանիստանի մէջ Ուսամա Պըն Լատենի դէմ 25 զոհ պատճառեց, իսկ Ուսամա Պըն Լատեն տակաւին ողջ է եւ՝ նախկինէն աւելի վտանգաւոր: Եւ նոյն տարին, երբ Միացեալ Նահանգներ քանդեցին գործարան մը Սուտանի մէջ, դուրս եկաւ, որ անկախ քիմիական գէներու գործարան չէր, այլ՝ երկրին ղեկորային կէսը արտադրող գործարան մը:

Իսրայէլի ամերիկեան նեցուկը վախով յաղթանակները արարներուն դէմ չկրցան իսրայէլի պայմաններուն շուրջ համաձայնութիւն գոյացնել կամ երկարատեւ երաշխիք չհարձակ մտերիկեան շահերուն: Փոխարէնը, այդ պատերազմները այնքան ատելութիւն յառաջացուցին, որ մարդիկ ումբերու

վերածուեցան: Ուժ գործածելու Ուսամայի թշնամիները չի կարողանալ իրենց ձախողած Միջին Արեւելքի մէջ եւ այլուր: Վերջին կէս դարուն Միացեալ Նահանգներուն մղած երեք մեծ պատերազմները ավարտեցան անելով կամ պարտութեամբ: Այսուհանդերձ, Պուշի վարչակարգը կը հաւատայ, որ յաւելեալ (ոչ նուազ չափով) ուժ պէտք է գործածել Միացեալ Նահանգներու նպատակներուն իրագործման համար:

Միջազգային օրէնքին հակադրուելու գնով, անոնք ստեղծած են նախադրեալ ըլլալու նոր սակարկում մը, որուն հիման վրայ Ուսամայի թշնամիները իրաւունք ունի միջամտելու հոն, ուր ինք անհրաժեշտ կը գտնէ:

Սկզբունքով, սակայն, միակողմանի արարքները արդեն են միակողմանի մտածողութեան եւ շահերու եւ, հետեւաբար, միջազգային լուծումներ չեն յառաջացնել: Նախադրեալ ըլլալու ամերիկեան արամաբանութեան հիման վրայ Լիպիան, Սուտանը եւ հաւանաբար նաեւ Սուտանի ամերիկեան յարձակումի ապագայի թեկնածուներն են: Բոլորին տրուած է ոչ աւանդական կարողականութիւններ ձեռք ձգելու ծարաւը ունեցողներու պիտանալու վարչակարգութեան եւ մարդկային իրաւունքներ բռնաբարելու անցեալով: Փենթագոն արդէն զանգուածային ոչընչացման գէները փնտրող 25 երկիրներու եւ ահաբեկչական կազմակերպութիւններու ցանկ մը կազմած է: Ուստի, ինչ պէտք է ընել:

Վերջին տարիներուն, յետ պաղ պատերազմեան սպառնալիցները, որոնք տարդ աւելի քան 4 միլիոն զոհ պատճառեց են, մեծ մասամբ՝ քաղաքայիններ, մտածողութեան երկու դպրոցներ ստեղծած են:

Աշխարհատնտեսական դպրոցը կ'ըսէ, որ թերագրագաման ուժակառնութիւնները կը ստեղծեն անհաւասարութեան վրայ հիմնուած տնտեսութիւն մը, որ ոճիք եւ ահաբեկչութիւն կը ծնի: Զարգացող երկրներուն վրայ Արեւմուտքին կողմէ պարտադրուած կառուցային բարեկարգումները պատճառ դարձած են ընկերային ծառայութիւններու նուազումին, հիմնական ուտեստեղէնի արտադրութեան համար տրամադրուող օժանդակումները անհաւասարութեան առատութեան եւ, միւս կողմէ, ներքին ճարտարարուեստի պաշտպանութեան չբացման: Պետականութեան վրայ հիմնուած ընկերավարութեան ձախողութեան հետ գուզորդութեան վրայ հիմնուած տնտեսութիւն մը, որ ոճիք եւ ահաբեկչութիւն կը ծնի: Զարգացող երկրներուն վրայ Արեւմուտքին կողմէ պարտադրուած կառուցային բարեկարգումները պատճառ դարձած են ընկերային ծառայութիւններու նուազումին, հիմնական ուտեստեղէնի արտադրութեան համար տրամադրուող օժանդակումները անհաւասարութեան առատութեան եւ, միւս կողմէ, ներքին ճարտարարուեստի պաշտպանութեան չբացման: Պետականութեան վրայ հիմնուած ընկերավարութեան ձախողութեան հետ գուզորդութեան վրայ հիմնուած տնտեսութիւն մը, որ ոճիք եւ ահաբեկչութիւն կը ծնի: Զարգացող երկրներուն վրայ Արեւմուտքին կողմէ պարտադրուած կառուցային բարեկարգումները պատճառ դարձած են ընկերային ծառայութիւններու նուազումին, հիմնական ուտեստեղէնի արտադրութեան համար տրամադրուող օժանդակումները անհաւասարութեան առատութեան եւ, միւս կողմէ, ներքին ճարտարարուեստի պաշտպանութեան չբացման: Պետականութեան վրայ հիմնուած ընկերավարութեան ձախողութեան հետ գուզորդութեան վրայ հիմնուած տնտեսութիւն մը, որ ոճիք եւ ահաբեկչութիւն կը ծնի: Զարգացող երկրներուն վրայ Արեւմուտքին կողմէ պարտադրուած կառուցային բարեկարգումները պատճառ դարձած են ընկերային ծառայութիւններու նուազումին, հիմնական ուտեստեղէնի արտադրութեան համար տրամադրուող օժանդակումները անհաւասարութեան առատութեան եւ, միւս կողմէ, ներքին ճարտարարուեստի պաշտպանութեան չբացման: Պետականութեան վրայ հիմնուած ընկերավարութեան ձախողութեան հետ գուզորդութեան վրայ հիմնուած տնտեսութիւն մը, որ ոճիք եւ ահաբեկչութիւն կը ծնի: Զարգացող երկրներուն վրայ Արեւմուտքին կողմէ պարտադրուած կառուցային բարեկարգումները պատճառ դարձած են ընկերային ծառայութիւններու նուազումին, հիմնական ուտեստեղէնի արտադրութեան համար տրամադրուող օժանդակումները անհաւասարութեան առատութեան եւ, միւս կողմէ, ներքին ճարտարարուեստի պաշտպանութեան չբացման: Պետականութեան վրայ հիմնուած ընկերավարութեան ձախողութեան հետ գուզորդութեան վրայ հիմնուած տնտեսութիւն մը, որ ոճիք եւ ահաբեկչութիւն կը ծնի: Զարգացող երկրներուն վրայ Արեւմուտքին կողմէ պարտադրուած կառուցային բարեկարգումները պատճառ դարձած են ընկերային ծառայութիւններու նուազումին, հիմնական ուտեստեղէնի արտադրութեան համար տրամադրուող օժանդակումները անհաւասարութեան առատութեան եւ, միւս կողմէ, ներքին ճարտարարուեստի պաշտպանութեան չբացման: Պետականութեան վրայ հիմնուած ընկերավարութեան ձախողութեան հետ գուզորդութեան վրայ հիմնուած տնտեսութիւն մը, որ ոճիք եւ ահաբեկչութիւն կը ծնի: Զարգացող երկրներուն վրայ Արեւմուտքին կողմէ պարտադրուած կառուցային բարեկարգումները պատճառ դարձած են ընկերային ծառայութիւններու նուազումին, հիմնական ուտեստեղէնի արտադրութեան համար տրամադրուող օժանդակումները անհաւասարութեան առատութեան եւ, միւս կողմէ, ներքին ճարտարարուեստի պաշտպանութեան չբացման: Պետականութեան վրայ հիմնուած ընկերավարութեան ձախողութեան հետ գուզորդութեան վրայ հիմնուած տնտեսութիւն մը, որ ոճիք եւ ահաբեկչութիւն կը ծնի: Զարգացող երկրներուն վրայ Արեւմուտքին կողմէ պարտադրուած կառուցային բարեկարգումները պատճառ դարձած են ընկերային ծառայութիւններու նուազումին, հիմնական ուտեստեղէնի արտադրութեան համար տրամադրուող օժանդակումները անհաւասարութեան առատութեան եւ, միւս կողմէ, ներքին ճարտարարուեստի պաշտպանութեան չբացման: Պետականութեան վրայ հիմնուած ընկերավարութեան ձախողութեան հետ գուզորդութեան վրայ հիմնուած տնտեսութիւն մը, որ ոճիք եւ ահաբեկչութիւն կը ծնի: Զարգացող երկրներուն վրայ Արեւմուտքին կողմէ պարտադրուած կառուցային բարեկարգումները պատճառ դարձած են ընկերային ծառայութիւններու նուազումին, հիմնական ուտեստեղէնի արտադրութեան համար տրամադրուող օժանդակումները անհաւասարութեան առատութեան եւ, միւս կողմէ, ներքին ճարտարարուեստի պաշտպանութեան չբացման: Պետականութեան վրայ հիմնուած ընկերավարութեան ձախողութեան հետ գուզորդութեան վրայ հիմնուած տնտեսութիւն մը, որ ոճիք եւ ահաբեկչութիւն կը ծնի: Զարգացող երկրներուն վրայ Արեւմուտքին կողմէ պարտադրուած կառուցային բարեկարգումները պատճառ դարձած են ընկերային ծառայութիւններու նուազումին, հիմնական ուտեստեղէնի արտադրութեան համար տրամադրուող օժանդակումները անհաւասարութեան առատութեան եւ, միւս կողմէ, ներքին ճարտարարուեստի պաշտպանութեան չբացման: Պետականութեան վրայ հիմնուած ընկերավարութեան ձախողութեան հետ գուզորդութեան վրայ հիմնուած տնտեսութիւն մը, որ ոճիք եւ ահաբեկչութիւն կը ծնի: Զարգացող երկրներուն վրայ Արեւմուտքին կողմէ պարտադրուած կառուցային բարեկարգումները պատճառ դարձած են ընկերային ծառայութիւններու նուազումին, հիմնական ուտեստեղէնի արտադրութեան համար տրամադրուող օժանդակումները անհաւասարութեան առատութեան եւ, միւս կողմէ, ներքին ճարտարարուեստի պաշտպանութեան չբացման: Պետականութեան վրայ հիմնուած ընկերավարութեան ձախողութեան հետ գուզորդութեան վրայ հիմնուած տնտեսութիւն մը, որ ոճիք եւ ահաբեկչութիւն կը ծնի: Զարգացող երկրներուն վրայ Արեւմուտքին կողմէ պարտադրուած կառուցային բարեկարգումները պատճառ դարձած են ընկերային ծառայութիւններու նուազումին, հիմնական ուտեստեղէնի արտադրութեան համար տրամադրուող օժանդակումները անհաւասարութեան առատութեան եւ, միւս կողմէ, ներքին ճարտարարուեստի պաշտպանութեան չբացման: Պետականութեան վրայ հիմնուած ընկերավարութեան ձախողութեան հետ գուզորդութեան վրայ հիմնուած տնտեսութիւն մը, որ ոճիք եւ ահաբեկչութիւն կը ծնի: Զարգացող երկրներուն վրայ Արեւմուտքին կողմէ պարտադրուած կառուցային բարեկարգումները պատճառ դարձած են ընկերային ծառայութիւններու նուազումին, հիմնական ուտեստեղէնի արտադրութեան համար տրամադրուող օժանդակումները անհաւասարութեան առատութեան եւ, միւս կողմէ, ներքին ճարտարարուեստի պաշտպանութեան չբացման: Պետականութեան վրայ հիմնուած ընկերավարութեան ձախողութեան հետ գուզորդութեան վրայ հիմնուած տնտեսութիւն մը, որ ոճիք եւ ահաբեկչութիւն կը ծնի: Զարգացող երկրներուն վրայ Արեւմուտքին կողմէ պարտադրուած կառուցային բարեկարգումները պատճառ դարձած են ընկերային ծառայութիւններու նուազումին, հիմնական ուտեստեղէնի արտադրութեան համար տրամադրուող օժանդակումները անհաւասարութեան առատութեան եւ, միւս կողմէ, ներքին ճարտարարուեստի պաշտպանութեան չբացման: Պետականութեան վրայ հիմնուած ընկերավարութեան ձախողութեան հետ գուզորդութեան վրայ հիմնուած տնտեսութիւն մը, որ ոճիք եւ ահաբեկչութիւն կը ծնի: Զարգացող երկրներուն վրայ Արեւմուտքին կողմէ պարտադրուած կառուցային բարեկարգումները պատճառ դարձած են ընկերային ծառայութիւններու նուազումին, հիմնական ուտեստեղէնի արտադրութեան համար տրամադրուող օժանդակումները անհաւասարութեան առատութեան եւ, միւս կողմէ, ներքին ճարտարարուեստի պաշտպանութեան չբացման: Պետականութեան վրայ հիմնուած ընկերավարութեան ձախողութեան հետ գուզորդութեան վրայ հիմնուած տնտեսութիւն մը, որ ոճիք եւ ահաբեկչութիւն կը ծնի: Զարգացող երկրներուն վրայ Արեւմուտքին կողմէ պարտադրուած կառուցային բարեկարգումները պատճառ դարձած են ընկերային ծառայութիւններու նուազումին, հիմնական ուտեստեղէնի արտադրութեան համար տրամադրուող օժանդակումները անհաւասարութեան առատութեան եւ, միւս կողմէ, ներքին ճարտարարուեստի պաշտպանութեան չբացման: Պետականութեան վրայ հիմնուած ընկերավարութեան ձախողութեան հետ գուզորդութեան վրայ հիմնուած տնտեսութիւն մը, որ ոճիք եւ ահաբեկչութիւն կը ծնի: Զարգացող երկրներուն վրայ Արեւմուտքին կողմէ պարտադրուած կառուցային բարեկարգումները պատճառ դարձած են ընկերային ծառայութիւններու նուազումին, հիմնական ուտեստեղէնի արտադրութեան համար տրամադրուող օժանդակումները անհաւասարութեան առատութեան եւ, միւս կողմէ, ներքին ճարտարարուեստի պաշտպանութեան չբացման: Պետականութեան վրայ հիմնուած ընկերավարութեան ձախողութեան հետ գուզորդութեան վրայ հիմնուած տնտեսութիւն մը, որ ոճիք եւ ահաբեկչութիւն կը ծնի: Զարգացող երկրներուն վրայ Արեւմուտքին կողմէ պարտադրուած կառուցային բարեկարգումները պատճառ դարձած են ընկերային ծառայութիւններու նուազումին, հիմնական ուտեստեղէնի արտադրութեան համար տրամադրուող օժանդակումները անհաւասարութեան առատութեան եւ, միւս կողմէ, ներքին ճարտարարուեստի պաշտպանութեան չբացման: Պետականութեան վրայ հիմնուած ընկերավարութեան ձախողութեան հետ գուզորդութեան վրայ հիմնուած տնտեսութիւն մը, որ ոճիք եւ ահաբեկչութիւն կը ծնի: Զարգացող երկրներուն վրայ Արեւմուտքին կողմէ պարտադրուած կառուցային բարեկարգումները պատճառ դարձած են ընկերային ծառայութիւններու նուազումին, հիմնական ուտեստեղէնի արտադրութեան համար տրամադրուող օժանդակումները անհաւասարութեան առատութեան եւ, միւս կողմէ, ներքին ճարտարարուեստի պաշտպանութեան չբացման: Պետականութեան վրայ հիմնուած ընկերավարութեան ձախողութեան հետ գուզորդութեան վրայ հիմնուած տնտեսութիւն մը, որ ոճիք եւ ահաբեկչութիւն կը ծնի: Զարգացող երկրներուն վրայ Արեւմուտքին կողմէ պարտադրուած կառուցային բարեկարգումները պատճառ դարձած են ընկերային ծառայութիւններու նուազումին, հիմնական ուտեստեղէնի արտադրութեան համար տրամադրուող օժանդակումները անհաւասարութեան առատութեան եւ, միւս կողմէ, ներքին ճարտարարուեստի պաշտպանութեան չբացման: Պետականութեան վրայ հիմնուած ընկերավարութեան ձախողութեան հետ գուզորդութեան վրայ հիմնուած տնտեսութիւն մը, որ ոճիք եւ ահաբեկչութիւն կը ծնի: Զարգացող երկրներուն վրայ Արեւմուտքին կողմէ պարտադրուած կառուցային բարեկարգումները պատճառ դարձած են ընկերային ծառայութիւններու նուազումին, հիմնական ուտեստեղէնի արտադրութեան համար տրամադրուող օժանդակումները անհաւասարութեան առատութեան եւ, միւս կողմէ, ներքին ճարտարարուեստի պաշտպանութեան չբացման: Պետականութեան վրայ հիմնուած ընկերավարութեան ձախողութեան հետ գուզորդութեան վրայ հիմնուած տնտեսութիւն մը, որ ոճիք եւ ահաբեկչութիւն կը ծնի: Զարգացող երկրներուն վրայ Արեւմուտքին կողմէ պարտադրուած կառուցային բարեկարգումները պատճառ դարձած են ընկերային ծառայութիւններու նուազումին, հիմնական ուտեստեղէնի արտադրութեան համար տրամադրուող օժանդակումները անհաւասարութեան առատութեան եւ, միւս կողմէ, ներքին ճարտարարուեստի պաշտպանութեան չբացման: Պետականութեան վրայ հիմնուած ընկերավարութեան ձախողութեան հետ գուզորդութեան վրայ հիմնուած տնտեսութիւն մը, որ ոճիք եւ ահաբեկչութիւն կը ծնի: Զարգացող երկրներուն վրայ Արեւմուտքին կողմէ պարտադրուած կառուցային բարեկարգումները պատճառ դարձած են ընկերային ծառայութիւններու նուազումին, հիմնական ուտեստեղէնի արտադրութեան համար տրամադրուող օժանդակումները անհաւասարութեան առատութեան եւ, միւս կողմէ, ներքին ճարտարարուեստի պաշտպանութեան չբացման: Պետականութեան վրայ հիմնուած ընկերավարութեան ձախողութեան հետ գուզորդութեան վրայ հիմնուած տնտեսութիւն մը,

ՀԱՅ ՄԵԾ ԳԵՐԴԱՍՏԱՆՆԵՐ

Բիւթանիոյ հայկական գաղթօճախներուն անդրադարձած ենք նախապէս՝ հասնելով մինչեւ Միւլէյման Գանունիի ժամանակաշրջանը, ժՁ. դարուն կէսերը: Յետադարձ ակնարկով մը նշենք, որ հայեր հոն բնակութիւն հաստատած են Բիւթանիոյ կայսրութեան ժամանակներէն, իսկ Օսմանեան կայսրութեան կազմաւորումէն ետք մեծ թիւով հայեր Բալուէն, Կամախէն, Երեւանէն, Սեբաստիայէն, Ակնէն, Կարինէն, Արցախէն, Հետագային նաեւ Կիլիկիայէն, Արաբկիրէն, Կուտիսիայէն, Պարսկաստանէն, Վանէն ու Նախիջեւանէն գացած բնակութիւն հաստատած են հոն եւ գիւղեր ու բնակավայրեր հիմնած են:

ԳՈՒՐՏՊԵԼԷՆ ՈՒ ԳԵՆՇԵԼԱՐ ԳԻՒՂԵՐՈՒՆ ԿԱԶՄԱՒՈՐՈՒՄԸ

Սուլթան Միւլէյման Գանունիի մահէն ետք (1566) անոր յարորդեց գաւազն՝ Սելիմ Բ., որ Աւստրիոյ հետ 1568ին խաղաղութեան դաշինք կնքեց, իսկ Իրանի գահակալ Թահմասպ Ա.ի հետ ալ բարեկամութիւն հաստատեց: Իր օրով, 1570 - 1571ին, օսմանցիք Կիւրդսը գրաւեցին վենետիկցիներէն: Այս պատճառով ալ պայքը, իտալական պետութիւնները եւ Սպանիա դաշնակցութիւն մը կազմեցին Օսմանեան կայսրութեան դէմ եւ մեծ նաւատորմով մը քալեցին անոր դէմ. 7 Հոկտեմբեր 1571ին տեղի ունեցաւ Լեփանթոյի ծովամարտը, որուն ընթացքին օսմանեան նաւատորմը ծանր կորուստներու ենթարկուեցաւ: Բայց այնուհետեւ, 1573ին, վենետիկ ընդունեց օսմանցիներուն իրաւունքները Միջերկրականի վրայ, իսկ օսմանցիք 1574ին սպանացիներէն գրաւեցին Թուրքիոյ:

Այս պայմաններուն տակ առեւտուրը աշխուժացաւ օսմանեան պետութեան եւ Եւրոպայի միջեւ, Բիւթանիոյ հայկական բնակավայրերը սկսան բարգաւաճիլ, գիւղերը ընդարձակուեցան եւ նոր գաղթականներ եկան բնակութիւն հաստատելու այդ շրջաններուն մէջ:

Սուլթան Սելիմ Բ. մահացաւ 1574ին եւ անոր յարորդեց Մուրատ Գ.: Ան շարունակեց օսմանեան նուաճումները եւ 1578ին փորթուգալցիներէն գրաւեց Մարոքի Ֆէս քաղաքը: Միաժամանակ, Պարսկաստանի ներքին շփոթ իրավանքի օգտուելով, Գարա Մուսթաֆա փաշան զրկեց պարսիք վրայ: Օսմանեան բանակը գրաւեց Չալտրը, Դարեփը եւ հայ ու պարսիկ վաթսուն հազար հոգի գերեզմարեց եւ քիչ քիչ Յունաստանի եւ Բիւթանիոյ կողմերը:

Թուրք - պարսկական պատերազմէն եւ արեւելեան նահանգներու անխիստութենէն փախչելով՝ նոյն օրերուն Կարինէն, Կիլիկիայէն ու Ակնէն գաղթականներ հասան Բիւթանիոյ կողմերը:

Այս գաղթականներէն կարնեցի եւ կիլիկեցի մօտաւորապէս տասնհինգ - քսան ընտանիքներ կէյվէէն արեւմուտք երկարող սարալանջին, բարձր ձորի մը գագոթի վրայ բնակութիւն հաստատեցին: Բայց յետոյ աւազակներէն ու աւարառուներէն յաճախակի յարձակումներու ենթարկուելով՝ որոշեցին աւելի ապահով վայր մը տեղափոխուիլ:

Գաղթականներուն մէկ մասը այնուհետեւ փոխադրուեցաւ լեռ, իսկ միւս մասը գնաց եւ ձորի հանգիստակայ լանջին բնակութիւն հաստատեց: Լեռ բարձրացողները անտառները հատեցին եւ սարալանջի մը կողին, ահաւոր գագոթի վրայ մը վրայ հիմը դրին փոքրիկ բնակավայրի մը, որ կոչուեցաւ Գուրտպելէն, Գայլաբլուր: Անոնք գիւղին շրջակայքը եւ յատկապէս լեռան բարձունքները մրգաստաններ մշակեցին եւ շէնցուցին ամայի վայրերը: Սակայն գիւղին կլիման խտաշունչ էր, եւ ձմրան ձիւներուն ու սառնամանիքներուն սոված գայլերու վրասմաններ յաճախ կը խուժէին գիւղը. աւանդութիւն մը կ'ըսէ, որ Գուրտպելէն անուանումը գայլերու յաճախակի յարձակումներէն յառաջ եկած է:

Գաղթականներէն ուրիշ խումբ մը, վեց - եօթը ընտանիք, որոնք ակնցիներ եւ մասամբ ալ կարնեցիներ էին, կէյվէի մօտակայքը հաստատուեցան, բայց թուրքերու յարձակումներուն ենթարկուելով՝ որոշեցին ապահով վայր մը փոխադրուիլ: Անոնցմէ քանի մը հոգի գաւազնի շրջակայքը եւ յատկապէս լեռան բարձունքները մրգաստաններ մշակեցին եւ շէնցուցին ամայի վայրերը: Սակայն գիւղին կլիման խտաշունչ էր, եւ ձմրան ձիւներուն ու սառնամանիքներուն սոված գայլերու վրասմաններ յաճախ կը խուժէին գիւղը. աւանդութիւն մը կ'ըսէ, որ Գուրտպելէն անուանումը գայլերու յաճախակի յարձակումներէն յառաջ եկած է:

Գաղթականներէն ուրիշ խումբ մը, վեց - եօթը ընտանիք, որոնք ակնցիներ եւ մասամբ ալ կարնեցիներ էին, կէյվէի մօտակայքը հաստատուեցան, բայց թուրքերու յարձակումներուն ենթարկուելով՝ որոշեցին ապահով վայր մը փոխադրուիլ: Անոնցմէ քանի մը հոգի գաւազնի շրջակայքը եւ յատկապէս լեռան բարձունքները մրգաստաններ մշակեցին եւ շէնցուցին ամայի վայրերը: Սակայն գիւղին կլիման խտաշունչ էր, եւ ձմրան ձիւներուն ու սառնամանիքներուն սոված գայլերու վրասմաններ յաճախ կը խուժէին գիւղը. աւանդութիւն մը կ'ըսէ, որ Գուրտպելէն անուանումը գայլերու յաճախակի յարձակումներէն յառաջ եկած է:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳԱՂԹԱԿԱՆ ԱԿԱՆ ԻՐԵՐԱՅԱԶՈՐԴ ՀՈՍԱՆՔՆԵՐ ԴԵՊԻ ԲԻՒԹԱՆԻԱ ԵՒ ՀԱՅԱՔՆԱԿ ԳԻՒՂԵՐՈՒ ԿԱԶՄԱՒՈՐՈՒՄ

Թաքստոցներ, ուր կը պահէին իրենց ապրանքները եւ բաւականաչափ մթերք, իսկ երկու երիտասարդներ միշտ կարգով պահակութիւն կ'ընէին Չաթալ քարին շուրջ: Երբ թշնամիներու յարձակումը տեսնէին, պահակները ձայն կու տային գիւղացիներուն, որոնք փութով թաքստոցներուն մէջ կը պատսպարուէին:

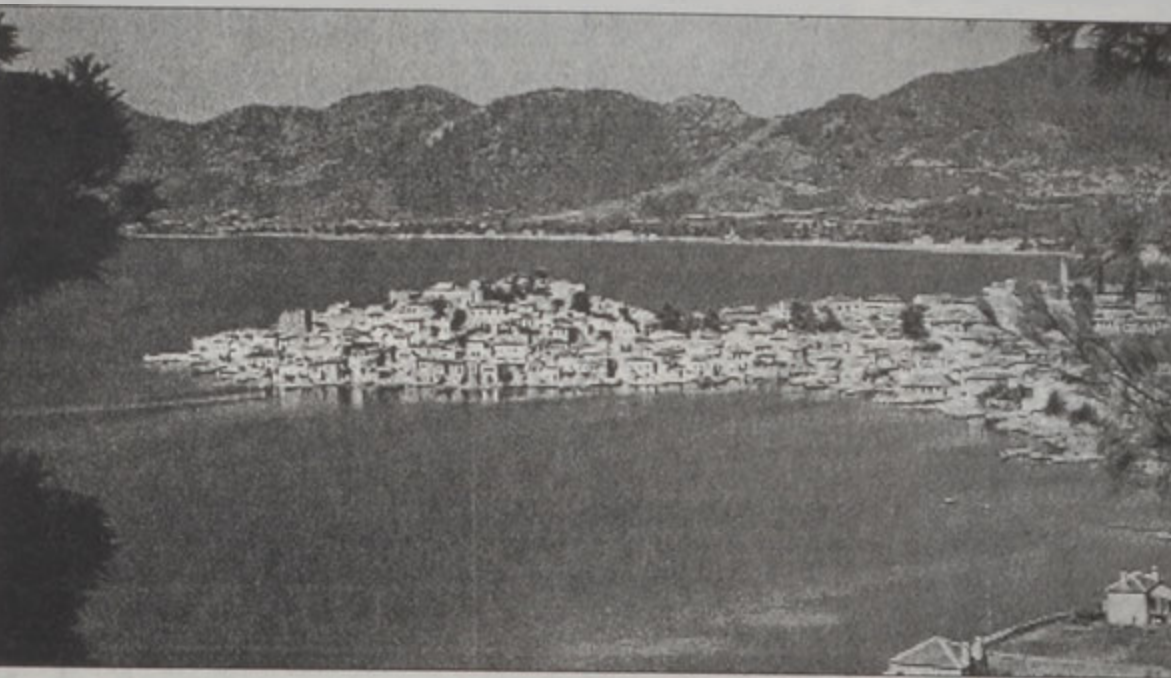
Գրենճլարի առաջին բնակիչներէն յիշուած են ինչուկ եւ Բարուկ, որոնք զարմիկներ եղած են. անոնցմէ Բարուկ Ստեփան անունով գաւազ մը ունեցած է, իսկ Ստեփան իր կարգին հինգ գաւազ ունեցած է եւ՝ բազմաճիւղով գերդաստան կազմած:

ԻԶՄԻԹԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԹԱՂԱՍՄԱՆ ԿԱԶՄԱՒՈՐՈՒՄԸ

Թուրք պարսկական կռիւները սաստկացան. Չալտրի մէջ տարած մեծ յաղթանակէն ետք օսմանեան բանակը մտաւ Արեւելեան Հայաստան եւ Շիրվան, բայց յետոյ նահանջեց: 1579ին օսմանեան եւ իրիմի խանին զօրքերը ներխուժեցին Շիրվան եւ Արեւելեան Հայաստան. անոնք Երեւանէն, Նախիջեւանէն ու Շիրվանէն տանեակ հազարաւոր հայեր գերեզմարեցին: Նոյն ժամանակ Բալուէն ու Կամախէն հայեր գաղթեցին դէպի Բիւթանիա:

Բիւթանիա հասնող այս գաղթականները մեծ մասամբ բնակութիւն հաստատեցին Իգմիթի մէջ, որ արդէն թուրք, յոյն եւ հրեայ ստուար բնակչութեամբ աւան մըն էր: Գաղթականներէն բալուցիներուն մէջ կային վարպետ ճարտարապետներ եւ որմնադիրներ, որոնք մզկիթներու եւ բաղնիքներու կառուցման մէջ աշխատանքի սկսան:

Իգմիթի թուրքերը արտօնութիւն տուին հայերուն հաստատուելու քաղաքին մէջ առանձին շրջանի մը մէջ, ուր կազմուեցաւ հայկական թաղամաս մը, եւ ուր այնուհետեւ

կեցող գանոնք իր ազարակին մէջ. այսպէսով Չիֆթլիկ վերածուեցաւ հայաբնակ գիւղի մը, զոր բնակիչները Պարտիզակ (կամ Պաղչէճիք) կոչեցին՝ առաջին վերաբնակիչներու օրրանին անունով:

Պատմական տուեալներու համաձայն, ինչի փաշա ծագումով հայ եղած է, Կեսարիոյ շրջանէն, մանկութեան խալաթացուած է ու Հետագային պետական բարձր պաշտօններ ու փաշայութեան տիտղոս ստացած է:

Գաղթականներու ուրիշ խումբ մը, որոնք հաւանաբար կիլիկեցիներ էին, Պարտիզակի մօտակայքը, դէպի արեւելք, Սուրբ կոչուած բլուրին եւ ուխտատեղիին ստորոտը, հովիտի մը մէջ բնակութիւն հաստատեց. գիւղը կոչուեցաւ Տէօնկէ: Նշենք, որ համանուն գիւղ մը կար Կիլիկիոյ մէջ, Կապանի մօտակայքը եւ, հաւանաբար, գաղթականները այդ գիւղէն էին:

Իսկ գաղթական հինգ ընտանիքներ, որոնք, աւանդութեան մը համաձայն, կուտիսացիներ էին, իսկ այլ աւանդութեան մը համաձայն՝ պիլեճիկցիներ, Բիւթանիա հասնելով՝ նախ Գլա գիւղը (այսպէս Արմաշ) մտան եւ թուրքերէն բնակութեան տեղ խնդրեցին. իրենց ցոյց տուին Ալանտիզ լեռնադաշտը, ուր հաստատուեցան, բայց յետոյ, օղի անյարմարութենէն դժգոհ՝ հեռացան եւ հասան Իգմիթի դաշտին հիւսիս-արեւելեան լեռներուն ստորոտ գտնուող Պայրազտար գիւղը, որուն բնակիչները թուրք գզըպաշներ էին. պայրազտարցիք հաւանութեան տեղին անոնց, որպէսզի առանձին գիւղ մը հիմնեն կեանքուր Ալան անտառախիտ դաշտին մէջ, ուր հաստատուեցան գաղթականները, բայց օղէն ու լուրէն դժգոհ՝ հոնկէ ալ հեռացան եւ գացին Իգմիթի ծոցին հիւսիսային լեռնաշղթայի մէկ ամայի սարալանջին հիմնեցին գիւղ մը, որ գիւղը շրջապատող լեռներուն անունով կոչուեցաւ Տաղ-գիւղ:

Այս նոյն ժամանակաշրջանին, 1590-1592ին, Ակնի, Արաբկիրի եւ Բալուճի կողմերէն գաղթականներ Բիւթանիա հասնելով՝ Նիկիոյ լիճին հիւսիս-արեւմտեան կողմը գտնուող սարահարթ մը հասան եւ մօտակայ թրքական Չենկիլէր փոքրիկ գիւղին մօտ բնակութիւն հաստատելով՝ անոնց մօտ ծառայութեան մասն իրելու մշակ: Թուրքեր անոնց թեւադրեցին, որ իրենց ընտանիքներն ալ բերեն. այսպէսով գիւղին հայ բնակչութիւնը ստուարացաւ, իսկ թուրքերը հետագային ցրուեցան եւ Չենկիլէր գուտ հայաբնակ դարձաւ:

Այս նոյն ժամանակաշրջանին, 1590-1592ին, Ակնի, Արաբկիրի եւ Բալուճի կողմերէն գաղթականներ Բիւթանիա հասնելով՝ Նիկիոյ լիճին հիւսիս-արեւմտեան կողմը գտնուող սարահարթ մը հասան եւ մօտակայ թրքական Չենկիլէր փոքրիկ գիւղին մօտ բնակութիւն հաստատելով՝ անոնց մօտ ծառայութեան մասն իրելու մշակ: Թուրքեր անոնց թեւադրեցին, որ իրենց ընտանիքներն ալ բերեն. այսպէսով գիւղին հայ բնակչութիւնը ստուարացաւ, իսկ թուրքերը հետագային ցրուեցան եւ Չենկիլէր գուտ հայաբնակ դարձաւ:

ՀԱՅԵՐ ԱՐՄԱՇԻ, ՄԵՐՏԵՈՉԻ ԵՒ ԵԱԼԱՔ ՏԵՐԵՒ ՄԵՉ

Սուլթան Մեհմէտ Գ.ի գահակալութեանէն ետք (1595) մեծ պատերազմ մը ծագեցաւ մէկ կողմէ Աւստրիոյ, Մուսուլիոյ, Թրանսիլվանիոյ ու Վալախիոյ եւ, միւս կողմէ, Օսմանեան կայսրութեան միջեւ: Օսմանեան բանակը 1596ին մեծ յաղթանակ մը տարաւ էրլուուէի (էկէր) եւ Հաչովայի մէջ, իսկ 1601ին գրաւեց Քանիցայի ամրոցը:

Մինչ Պալքաններուն մէջ պատերազմը կը շարունակուէր, Անատոլուի մէջ անխիստութիւնը տարածուեցաւ եւ խռովութիւնները սաստկացան. օսմանեան պետութեան հեղինակութիւնը տկարացաւ. աւատապետներ եւ գիւղացիներ ապստամբեցան տուրքերու դրուութեան դէմ:

Անատոլուի խառնակ վիճակին պատճառով իտալացիներ, Կիլիկիայէն, Վանէն, Ակնէն, Կարինէն եւ այլ շրջաններէ մեծ թիւով գաղթականներ ձգեցին

բեր գաւառներէ հայ գաղթականներ: Արմաշի մէջ ամէնէն աւելի բազմաճիւղով դարձաւ Տէր Աւետիքի գերդաստանը. Տէր Աւետիք քաջ քահանայ մըն էր, որ իր հայրենի գիւղին մէջ երկար դիմադրեց թուրքերուն եւ ի վերջոյ անձնատուր եղաւ՝ պայման դնելով, որ խնայուի պաշարուողներու կեանքին: Բայց թուրքեր իրենց խոստումը չյարգեցին՝ առարկելով, որ պայմանը միայն Տէր Աւետիքի եւ անոր ազգականներուն համար է. երբ կոտորածը սկսաւ, Տէր Աւետիք իրեն ազգական եօթը ընտանիքներով հագիւլ յաղողեցաւ փախչիլ եւ Գլալայի մէջ ապաստան գտաւ: Տէր Աւետիքի գերդաստանը նախադեռեւեան շրջանին եօթուցուսուն ընտանիք կը հաշուէր Արմաշի մէջ: Տէր Աւետիքը ընտանիքի Յայրաւորուրդը Արմաշի վանքին մէջ պահուած էր:

Իսկ մերտինցի, խարբերողի եւ կիլիկեցի գաղթական քանի մը ընտանիքներ, որոնք Բիւթանիա հասած էին, Մարմարոսի մօտակայքը, երկու լեռնաշղթաներու միջև. տարածուած ընդարձակ հովիտի մը մէջ բնակութիւն հաստատեցին, զոր յետոյ լքեցին եւ արտերու ու պարտէզներու վերածելով՝ մօտակայ բլուրին վրայ գտնուող թրքաբնակ Մերտէոզ գիւղին մէջ բնակութիւն հաստատեցին: Հայերու հաստատումէն ետք թուրքեր լքեցին գիւղը, եւ Մերտէոզ գուտ հայաբնակ մեծ գիւղի վերածուեցաւ:

Գաղթականներու այլ խումբ մը, որ հաւանաբար Մերտէոզ հասնող գաղթականներուն մէկ ճիւղն էր, Մերտէոզի մօտակայքը, Եայլաք Տերէ ձորին մէջ գտնուող համանուն Եայլաք Տերէ թրքաբնակ գիւղին մէջ բնակութիւն հաստատեց: Հայերու հաստատումէն ետք Եայլաք Տերէն եւ թուրքերը հեռացան, եւ գիւղը գուտ հայաբնակ դարձաւ:

Այսպէսով, մինչեւ ԺԷ. դարուն սկիզբը արդէն բաւական հայութիւն կեդրոնացած էր Բիւթանիոյ գրեթէ բոլոր գաւառներուն մէջ. շատ մը գիւղեր գուտ հայաբնակ դարձան, ոմանք՝ հայ-թուրք խառն բնակչութեամբ. գրեթէ բոլոր գիւղերուն մէջ եկեղեցիներ կառուցուեցան: Նշենք, որ այդ գիւղերու բնակիչները երկար ժամանակ եւ մինչեւ Մեծ եղեռնի տարիները պահեցին իրենց ծագումնական աւանդութիւնները եւ առանձին բարբառներ, թէեւ կային նաեւ մասամբ թրքախօս եւ թրքերէնէ ազդուած գիւղեր:

Բիւթանիա հայ գաղթականութեան նոր եւ մեծ ալիք մը ընդունեց շահ Արասի բռնազաղթէն, ճալախներու արշաւանքներէն եւ իրերայ յաղորդ սովեցիցի ետք, որ կազմաւորուեցան հայաբնակ նոր գիւղեր ու աւաններ, եւ շրջանը աւելի հայկական դիմագիծ ստացաւ:

Իրենց տունն ու տեղը եւ աւելի ապահով շրջաններ գաղթեցին. անոնցմէ շատեր Բիւթանիա հասնելով՝ հոն բնակութիւն հաստատեցին:

Գաղթականներէն ոմանք հասան թրքաբնակ Գլալ գիւղը, որ Արմաշան Շահ ալ կը կոչուէր, եւ հոն բնակութիւն հաստատեցին: Գիւղը արագօրէն շէնցաւ, ընդարձակուեցաւ եւ անոր Արմաշան Շահ անունը հնչեւեափոխուելով վերածուեցաւ Արմաշայի, որ յետոյ եղաւ Արմաշ, եւ ուր այնուհետեւ վաղ կառուցուեցաւ: Թուրքեր այդ տարիներուն հեռացան հոնկէ, եւ Արմաշի մէջ այնուհետեւ եկան բնակութիւն հաստատելու տարբեր գաւառներէ հայ գաղթականներ:

Արմաշի մէջ ամէնէն աւելի բազմաճիւղով դարձաւ Տէր Աւետիքի գերդաստանը. Տէր Աւետիք քաջ քահանայ մըն էր, որ իր հայրենի գիւղին մէջ երկար դիմադրեց թուրքերուն եւ ի վերջոյ անձնատուր եղաւ՝ պայման դնելով, որ խնայուի պաշարուողներու կեանքին: Բայց թուրքեր իրենց խոստումը չյարգեցին՝ առարկելով, որ պայմանը միայն Տէր Աւետիքի եւ անոր ազգականներուն համար է. երբ կոտորածը սկսաւ, Տէր Աւետիք իրեն ազգական եօթը ընտանիքներով հագիւլ յաղողեցաւ փախչիլ եւ Գլալայի մէջ ապաստան գտաւ: Տէր Աւետիքի գերդաստանը նախադեռեւեան շրջանին եօթուցուսուն ընտանիք կը հաշուէր Արմաշի մէջ: Տէր Աւետիքը ընտանիքի Յայրաւորուրդը Արմաշի վանքին մէջ պահուած էր:

Իսկ մերտինցի, խարբերողի եւ կիլիկեցի գաղթական քանի մը ընտանիքներ, որոնք Բիւթանիա հասած էին, Մարմարոսի մօտակայքը, երկու լեռնաշղթաներու միջև. տարածուած ընդարձակ հովիտի մը մէջ բնակութիւն հաստատեցին, զոր յետոյ լքեցին եւ արտերու ու պարտէզներու վերածելով՝ մօտակայ բլուրին վրայ գտնուող թրքաբնակ Մերտէոզ գիւղին մէջ բնակութիւն հաստատեցին: Հայերու հաստատումէն ետք թուրքեր լքեցին գիւղը, եւ Մերտէոզ գուտ հայաբնակ մեծ գիւղի վերածուեցաւ:

Գաղթականներու այլ խումբ մը, որ հաւանաբար Մերտէոզ հասնող գաղթականներուն մէկ ճիւղն էր, Մերտէոզի մօտակայքը, Եայլաք Տերէ ձորին մէջ գտնուող համանուն Եայլաք Տերէ թրքաբնակ գիւղին մէջ բնակութիւն հաստատեց: Հայերու հաստատումէն ետք Եայլաք Տերէն եւ թուրքերը հեռացան, եւ գիւղը գուտ հայաբնակ դարձաւ:

Այսպէսով, մինչեւ ԺԷ. դարուն սկիզբը արդէն բաւական հայութիւն կեդրոնացած էր Բիւթանիոյ գրեթէ բոլոր գաւառներուն մէջ. շատ մը գիւղեր գուտ հայաբնակ դարձան, ոմանք՝ հայ-թուրք խառն բնակչութեամբ. գրեթէ բոլոր գիւղերուն մէջ եկեղեցիներ կառուցուեցան: Նշենք, որ այդ գիւղերու բնակիչները երկար ժամանակ եւ մինչեւ Մեծ եղեռնի տարիները պահեցին իրենց ծագումնական աւանդութիւնները եւ առանձին բարբառներ, թէեւ կային նաեւ մասամբ թրքախօս եւ թրքերէնէ ազդուած գիւղեր:

Բիւթանիա հայ գաղթականութեան նոր եւ մեծ ալիք մը ընդունեց շահ Արասի բռնազաղթէն, ճալախներու արշաւանքներէն եւ իրերայ յաղորդ սովեցիցի ետք, որ կազմաւորուեցան հայաբնակ նոր գիւղեր ու աւաններ, եւ շրջանը աւելի հայկական դիմագիծ ստացաւ:

ԱՍՊԵՏ ՄԱՆԻԿԵԱՆ

PHOTO NERSES

ԱՐԳ ՊՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՆ - ՈՐԱԿԱՒՈՐ ԼՈՒՍԱՆՎԱՐՆԵՐ

Չոք ուրախ առիթներու լուսավարման արագ օրը հասած ԱՐԿՈՒԿԱՆ DIGITAL մեքենայի միջոցով. որակատու եւ գանձազու չափերով:

Ստանձնում՝ 20 վայրկեանում:

Լուսավարմանը կ'արձագանքեն **CD** եւ կամ **FLOPPY** տիպի մեքենան վրայ:

Camera մեքենան ձեռք առնողը կ'արձագանքեն **CD** եւ կամ **FLOPPY** տիպի մեքենան վրայ:

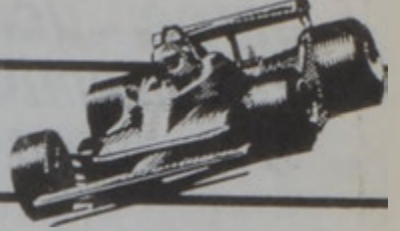
Կը ստանձնենք ուրախ առիթներու photo ցուցահանումը. արդիական մեքենաներով եւ յարմարագոյն գիններով:

Պուրճ Ըսմուտ. Բաղաքապետարանի փողոց.

«Սանթրո Արի» ղիմաց. Ըեռ. 01-261858 եւ 01-255992

Մ Ա Ր Զ Ա Կ Ա Ն - Ա Շ Խ Ա Ր Տ

ՆԱԽԱՐԱՐ ՅՈՎՆԱՆԵԱՆԻ ՏԵՍԱԿՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Երիտասարդուժեան եւ մարմնակրթութեան նախարար Սեպուհ Յովնանեան երէկ ընդունեց վերաշինուժեան եւ Բարգաւաճման խորհուրդի ներկայացուցիչ Իպրահիմ Շահաբուրը եւ թրիփոլի Ողիմպիական դաշտի կառուցման յանձնարարութիւնը նախագահ Եասէր Ապուշին, որոնց հետ համաձայնութիւն մը գոյացուց վերոյիշեալ խորհուրդէն ստանալու դաշտը, ապա յանձնարարութիւնը հետ շարունակելու անոր կառուցման աշխատանքները:

Նախարար Յովնանեան շեշտեց, որ ամենաարագ ժամանակամիջոցին հարկ է շինութեան աշխատանքը աւարտել եւ շուտով սկսիլ դաշտին գործածութեանը:

Նախարար Յովնանեան ընդունեց Լիբանանի թեքուանտոյի ֆետերասիոնի նախագահ Մուհամէտ խալիլին եւ ֆետերասիոնի ընդհանուր քարտուղար Ժորժ Զայտանը, որոնց հետ քննարկեց ֆետերասիոնի ընդհանուր կացութիւնը:

Խալիլի Յովնանեանի շնորհակալութիւն յայտնեց ֆետերասիոնի յատկացուցած 12 միլիոն Լ. ոսկի գումարին համար: Իր կարգին, նախարար Յովնանեան շնորհակարտեց արարական ախոյեանութեան ընթացքին թեքուանտոյի մէջ Լիբանանի արձանագրած յաջողութիւնները:

Նախարար Յովնանեան կողմից ֆետերասիոնի նախագահ Ֆայսալ Ալամ էլ Տինի հետ ունեցած հեռահամարային հաղորդակցութեան ընթացքին շնորհակալական խօսքեր լսեց այս վերջինէն՝ Աթէնքի մէջ կողմի համաշխարհային ախոյեանութեան Լիբանանի մասնակցութեան առիթով:

ՀԵՃԵԼԱՐՇԱԻ. ՍՊԱՆԻՈՅ ՇՐՋԱՎԱԶՔ

ՊՈԹԵՐՈ՝ 16ՐԴ ՀԱՆԳՐՈՒԱՆԻ ԼԱԽԱԳՈՅՆԸ

Օրուան մը հանգիստէ ետք, երէկ տեղի ունեցաւ Սպանիոյ հեծելաբաշտի շրջագոյքին 16րդ հանգրուանի մրցումը՝ Աւիլիսէն Լէոն (154,7 քմ.):

Քրոմպիացի Սանթիակո Պոթերո սփրինքով գերազանցելէ ետք սպանացի Լուիս Փերէսը, յաջողեցաւ ժամանման գիծ հասնիլ արձանագրելով 3 ժամ 32 վայրկեան եւ 7 երկվայրկեան արդիւնք մը: 2րդ դիրքը գրաւող Փերէս արձանագրեց նոյն արդիւնքը, մինչ անոր ազգակից խոսէ Կուիթերէս, որ հանդիսացաւ 3րդ, ժամանման գիծ հասաւ 5 երկվայրկեան ուշացումով:

Նշենք, թէ վերջին 1,5 քրոմեթրէն Պոթերո եւ Փերէս մնացած էին առանձին:

16րդ հանգրուանին սկիզբը առաջին դիրքի վրայ գտնուող սպանացի Ռոպերթո շէրաս առանց իր խմբակիցներուն օգնութեան ոչինչ կրցաւ ընել, սակայն հակառակ ասոր՝ ընդհանուր դասաւորման մէջ ան յաջողեցաւ պահել պարագլուխի դիրքը, 35 երկվայրկեանի առաւելութիւն մը ունենալով իր ազգակիցին՝ Ալթոր Կոնզալէսի վրայ:

Նշենք, թէ 15րդ հանգրուանը, որ տեղի ունեցաւ անցեալ Կիրակի օր, վերջ գտաւ Հերասի յաղթանակով:

Այս հանգրուանը յատկանշական եղաւ բրիտանացի Տէյլիտ Միլըրի անակնկալ «մեկնումով»: Արդարեւ, Միլըր, որ մինչեւ այս հանգրուանը կը գրաւէր ընդհանուր դասաւորման 9րդ դիրքը, ժամանման գիծէն մէկ մեթր առաջ անակնկալօրէն լքեց մրցումը:

Միլըր այս հանգրուանին երկու արկած ունեցաւ. մրցումին ընկերակցող ինքնաշարժներէն մէկը իր հեծելանիւնի բախելով վնասներ պատճառեց, սակայն Միլըր, որ ֆիզիքական վնասներու ալ ենթարկուեցաւ, շարունակեց մրցումը: Ան, սակայն, Անկիլրուի գառիվերը «մաքցելէ» ետք, արկածներէ զայրացած մերժեց ամբողջացնել այս հանգրուանը:

Շրջագոյքին պատասխանատուներէն՝ Վիթթոր Քորտեռո Միլըրի արարքին ակնարկելով ըսաւ. «Ան ժամանման գիծէն առաջ կեցողց իր հեծելանիւնը եւ մրցումին ընթացքին իր կրած թիւը հանելով ժամանման գիծին առելը ձգեց: Ան շրջագոյքը կիսատ ձգեց»:

Միլըրի խումբը՝ Մոֆիտիս չարտայայտուեցաւ Միլըրի արարքին մասին, ոչ ալ անոր շրջագոյքէն հեռանալը հաւաստեց, հակառակ այս մէկուն, սակայն, պաշտօնական արդիւնքներու համաձայն Միլըրի անունը յիշուեցաւ, որպէս շրջագոյքը կիսատ ձգած հեծելանորդ մը:

Անցեալ տարի սկովտիացի երկու հանգրուան չհելով, երբ օր իր մօտ պահած էր վուելթային ոսկեայ շապիկը: Այս տարի, սակայն, անոր գլխաւոր նպատակը եղած էր առաջին տասն մէջ տեղ մը ապահովել:

Այլ հեծելանորդ մը՝ Մելիոր Մաուրի, որ 1991ին չհասած էր այս շրջագոյքը, երէկ յայտնեց, թէ շրջագոյքը կիսատ կը ձգէ: Ան յայտնեց, թէ, այս եղանակի աւարտին մտադիր է լքել հեծելաբաշտի ասպարէզը:

Այսօր տեղի կ'ունենայ 17րդ հանգրուանը՝ Պենս-Էնթիլէն Սալամանքա (150 քմ.):

- Ստորեւ՝ 16րդ հանգրուանին արդիւնքները.
- 1.- Սանթիակո Պոթերո (Քրոմպիա) Բելմէ - Քոնքա Պիանքա 3 ժամ 32' 7"
  - 2.- Լուիս Փերէս (Սպանիա) Թիմ Քոնք (տոյնը)
  - 3.- Խոսէ Կուիթերէս (Սպանիա) Բելմէ - Քոնքա Պիանքա 5' ուշ
  - 4.- Ալթոր Օսա (Սպանիա) Իպանէսքո (տոյնը)
  - 5.- Տէյլիտ Փլայս (Սպանիա) Թիմ Քոնք (տոյնը)

- ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴԱՍԱՌՈՐՈՒՄ
- 1.- Ռուպերթո շէրաս (Սպանիա) Եու. Էս. Փոնթրլ 58 ժամ 55' 13"
  - 2.- Ալթոր Կոնզալէս (Սպանիա) Բելմէ - Քոնքա Պիանքա 35' ուշ
  - 3.- Օլքար Սելիլլա (Սպանիա) Բելմէ - Քոնքա Պիանքա 1' 08" ուշ
  - 4.- Խոսէպա Պելրոյի (Սպանիա) ՕՆՍԷ Էրոնքի 1' 57" ուշ
  - 5.- Իպան Մալո (Սպանիա) Էիւսալթել Էիւսալթի 2' 16" ուշ

ՉԷՄՓԻՆԶ ԼԻԿ

ԵՌԿԵՆԹՈՒՄ ԵՒ Ա. ՍԷ. ՄԻԼԱՆ ՄԵԾ ՅԱՂԹԱՆԱԿՆԵՐՈՎ ՍԿՍԱՆ ԵՂԱՆԱԿԸ

«Ձեմփինգ Լիկ»ի Ա. հանգրուանի մրցումներուն, երէկ տեղի ունեցան ութ ճակատումներ, որոնց ընթացքին մեծագոյն յաղթականները եղան իտալական երկու խումբեր՝ Եուվենթուս եւ Ա. Սէ. Միլան: Եուվէ 5 - 0 արդիւնքով ծանր պարտութեան մատնեց իր հիւրը՝ Տինամօ Քիւելը, իսկ Ա. Սէ. Միլան 4 - 0 արդիւնքով յաղթական վերադարձաւ Տեփոթիլօ Քորուենայի դաշտէն, շնորհիւ՝ Ֆիլիփօ Ինչակիի իրագործած ճեք-րիքին:

Իր կարգին, Պարսելոնա արձանագրեց կարեւոր յաղթանակ մը, Թուրքիոյ մէջ 2 - 0 արդիւնքով պարտութեան մատնելով Կալաթասարայը:

Օտար դաշտի վրայ յաղթանակներ արձանագրեցին Ֆէյլնուրտ Ռոթերտամ եւ Մանչեսթըր Եունայթըտ: Անգլիական կազմին երկու կողմերը (Պայէր Լեւերքուզընի դէմ) նշանակեց Ռուտ Վան Նիսթըրույ:

Ստորեւ՝ երէկուան մրցումներուն արդիւնքները.

Ե. խմբակ
Նիքէսը - Ֆէյլնուրտ Ռոթերտամ 0 - 1
Եուվենթուս - Տինամօ Քիւել 5 - 0

Զ. խմբակ
Պայէր Լեւերքուզըն - Մանչեսթըր Եունայթըտ 1 - 2
Մաքապի Հայֆա - Օլիմփիաքոս 3 - 0

Է. խմբակ
Լանս - Պայէր Միլան 1 - 1
Տեփոթիլօ Քորուենա - Ա. Սէ. Միլան 0 - 4

Ը. խմբակ
Ֆ. Ք. Պրիտ - Լոքոմոթիվ Մոսկուա 0 - 0
Կալաթասարայ - Պարսելոնա 0 - 2

Ստորեւ՝ այսօրուան մրցումները.

Ա. խմբակ
Պորուսիա Տորթոլուս - Օքսֆորդ Ս. Վ. Այնտոնվըն - Արսենալ

Բ. խմբակ
Սպարտակ Մոսկուա - Վալենսիա
Լիվերփուլ - Պարսելոնա

Գ. խմբակ
Ռեալ Մադրիտ - Կէրք Ա. Ս. Ա. Ս. Ռոմա

Դ. խմբակ
Լիոն - Ռոզենպորկ
Ինթեր Միլան - Այաքս Ամսթերտամ

ՌՈԾԷ ԼԸՄԷՐ՝ ԹՈՒՆՈՒԶԻ ՄԱՐԶԻԶ

Թունուլի ֆուլթոլի ֆետերասիոնը շաբաթակիցին յայտնեց, թէ Ֆրանսայի ֆուլթոլի ազգային խումբին նախկին մարպիչ Ռոծէ Լըմէր նշանակուած է Թունուլի ֆուլթոլի ազգային խումբին մարպիչ:

«Ազգային խումբին նոր մարպիչն է Ռոծէ Լըմէր: Ան այս շաբաթ Թունուլի պիտի ըլլայ, որպէսզի իր պատրաստութիւնները տեսնէ Հոլանտներ 12ին Փորթուալի դէմ տեղի ունենալիք ֆուլթոլի բարեկամական մրցումին», յայտնեց Թունուլի ֆետերասիոնին մէկ պատասխանատուն:

Թունուլ, որ պիտի հիւրընկալէ 2004ին տեղի ունենալիք Ափրիկէի ազգային խումբերու ախոյեանութեան մրցաշարքը, անցեալ Յուլիսէն ի վեր կը մնայ առանց մարպիչի: 2002ի Մոնտիալէն ետք Ամար Սուայի ներկայացուցած էր իր հրաժարականը:

Նշենք, թէ Լըմէր օգնական պիտի ըլլայ Եուլէֆ Չուաուի, որ 1994ին եղած էր մարպիչ:

ԱՅՍՈՐՈՒԱՆ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐԸ

Այսօրուան յայտագիրին վրայ եւս կը գտնուին ութ մրցումներ, որոնք տեղի կ'ունենան Ա., Բ., Գ. եւ Դ. խմբակներուն մէջ:

Անոնցմէ կարեւորագոյն տեղի պիտի ունենայ Գերմանիոյ մէջ, ուր Պորուսիա Տորթոլուս պիտի հիւրընկալէ Օքսֆորդը: Նշենք, թէ ըստ մրցումներին ալ տեղի պիտի ունենան ժամը 21:45ին (Պէլլուրի ժամով):

Հետաքրքրական հանդիպում մը պիտի ըլլայ նաեւ «Սան Միլո»ի մէջ տեղի ունենալիք Ինթեր Միլան - Այաքս Ամսթերտամ ճակատումը:

Technical Baccalaureate BT
Commercial Sciences
Accounting and Computer Services
Sales and Commercial Relationships
Administrative and Office Services

Professional & Technological Studies PTS
COMPUTER
Literacy
Windows, Internet, Utilities
Microsoft Office:
(Word, Excel, Access, PowerPoint, Outlook)
Graphics
Adobe Photoshop
Quark Express
Coral Draw
Web Design
HTML (Front page, Programming)
Macromedia Flash
JAVA script

Business & Accounting
Salesmanship
Management
Accounting
Finance
Economy
LANGUAGES
English (level I, II, III)
Spoken French
Spoken Arabic
Spoken Armenian

FASHION-DRESS DESIGN
INSURANCE
Office hours: Monday - Friday 3:00 P.M. to 9:00 P. M.
Levon & Sophia Hagopian College,
Bourj Hammoud, Arax Street
Tel: 01 / 262618
www.LATC-edu.com
Email: info@LATC-edu.com

ՓՐԿ ՓՈՆԿ

Հ.Մ.Ը.Մ. ԱՆԳԱՍ ՄԸ ԵՒՍ ՓԱՍՏԵՅ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՄԵՉ ԻՐ ԳԵՐԱԿԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

Միշէլ տը Շատարեւեան (փիցկ փոցկի ցախագահ) բաժակը կը յանձնէ Լիբանանի Պարիքեանի

Անցեալ շաբաթավերջին Միշէլ Մըրի անուան համալիրին մէջ վերջ գտան Լիբանանի փիցկ փոցկի ախոյեանութեան մրցումները, որոնք կ'ընդգրկէին տարբեր տեսակի եւ տարիքի մրցումներ (անհատական, զոյգի եւ խառն զոյգ):

Լիբանանի Պարիքեան եւ Լարա Քէչէպաշեան (կեդրոնը) իրենց բաժակները կը ստանան ֆետերասիոնի քարտուղար Սելիմ Հաժէ

գի):
<Հ.Մ.Ը.Մ.ի մարպիչները անգամ մը եւս փաստեցին, որ կը մնան տիրական ներկայութիւն մը փիցկ փոցկի մարպիչ մէջ, նկատի ունենալով, որ անոնք յաջողեցան շահիլ չորս տիրութիւն:

Ալֆրէտ - Նաժմ Սարգիսեան եւ Բաֆֆի Մուշեղեան

ղոսներ:
Անհատական տղոց մրցումներուն աւարտականին, Ալֆրէտ - Նաժմ Սարգիսեան պարտութեան մատնեց Ռուսա Հըմիսի՝ 4 - 0 արդիւնքով (11 - 6, 11 - 6, 12 - 10 եւ 11 - 9):

Ան շահեցաւ նաեւ տղոց 21 տարեկանէն վար տիտղոսը, այս անգամ պարտութեան մատնելով Մոհամէտ Շըքաուիին՝ 3 - 1 արդիւնքով:

Աղջկանց անհատական մրցումը, որուն աւարտականը եղաւ զուտ Հ.Մ.Ը.Մ.ական, Լիպա Պարիքեան մարաթոն մրցումէ մը ետք 4 - 3 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Լարա Քէչէպաշեանը:

Վերջապէս, Հ.Մ.Ը.Մ. իր չորրորդ բաժակը շահեցաւ զոյգ աղջկանց մրցումին, որուն ընթացքին Լիպա - Լարա զոյգը 3 - 0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Լարիսա Շըիլյա - Ռիթա Պրատիլյա զոյգը:

ԱՆԳՆՈՅ ՖՈՒԹՊՈՒ ԱՆՈՅԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՖՈՒԼԷՄ - ՉԵԼՍԻ՝ 0 - 0

Անգլիոյ ֆուլթոլի ախոյեանութեան 7րդ հանգրուանին յետաձգուած մրցումի մը, Չէլսի 0 - 0 արդիւնքով հաւասարութիւն մը արձանագրեց Ֆուլհէմի հետ, այս վերջինին դաշտին վրայ:

Հակառակ իր արձանագրած այս հաւասարութեան՝ Չէլսի բարձրացաւ 3րդ դիրքը, չորս կէտով ետ մնալով պարագլուխի դիրքը գրաւող Արսենալին, իսկ երկու կէտով՝ Լիվերփուլին (2րդ):

ԹՈՒՐՔ - ԱԶԳՊԵՅՑԱՆԱԿԱՆ ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ԿԱՊԵՐՈՒ ԱՍՐԱՊՆԴՈՒՄ

Երէկ, Պաքուի մէջ Հանդիպում ունեցան Ազրպէյժանի պաշտպանութեան նախարար Սաֆար Ապիբե և Թուրքիոյ բանակի սպայակոյտի գումակային բաժանմունքի պատասխանատու զօր. Սաֆէթ Քալան: Հանդիպումէն ետք Քալան յայտարարեց, թէ Թուրքիա «պատրաստ է պաշտպանելու Լեռնային Ղարաբաղի տագնապին լուծման վերաբերեալ Ազրպէյժանի որոշումները»: Երկու կողմերուն միջև կայացած բանակցութիւններու իբրև արդիւնք ստորագրուեցաւ նիւթական - արհեստագիտական միջոցներու միացեալ օգտագործման մասին արձանագրութիւն մը: Փաստաթուղթը կը նախատեսէ Թուրքիոյ կողմէ անհատայն նիւթական - արհեստագիտական օժանդակութիւն ազրպէյժանական օգուծին:

Հանդիպման ընթացքին Սաֆար Ապիբե յայտնեց, որ Թուրք - ազրպէյժանական զինուորական համագործակցութիւնը կը զարգանայ ի նպաստ երկու երկիրներու շահերուն: Ան ըսաւ, որ Թուրքիոյ բանակը կարելի ամէն օժանդակութիւն կը տրամադրէ Ազրպէյժանին:

Իր կարգին, Սաֆէթ Քալան նշեց, որ ինչպէս 2001ին, Թուրքիոյ օդուժը այս տարի եւս օժանդակութիւն պիտի տրամադրէ Ազրպէյժանին: Քալան այցելած է Ազրպէյժանի զինուորական հիմնարկները և գտած, թէ Ազրպէյժան մեծ ճամբայ կտրած է զարգացման տեսակէտէն: Ան զիտել տուած է, որ զինուորական կրթութեան համակարգը ամբողջովին վերամշակուած է և զինուորական հիմնարկները բացառիկ վիճակի մէջ են: «Թուրքիա երբայրական բազմակողմանի օժանդակութիւն պիտի տրամադրէ Ազրպէյժանի օգուծին», յայտնեց Սաֆէթ Քալան:

ԻՐԱՆ ԽԱԹԵՄԻ - ԾԱՅՐԱՅԵՂԱԿԱՆՆԵՐ ՄՐՑԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՍԿՍԻ

ԹԵՀՐԱՆ, 24 (ՌՈՅԹԸՐԶ).- Իրանի նախագահ Մուհամէտ խաթեմի Երեքշաբթի օր խորհրդարանին ներկայացուցած է բանաձեւ մը՝ մարտահրաւէր ուղղելու համար իր ծայրահեղական մրցակիցներուն, որոնք խափանած են իսլամական հանրապետութիւնը բարեկարգելու իր ճիգերը:

Բանաձեւին նպատակն է յստակացնել նախագահին իրաւաստութիւնները: Արդէն առաջարկուած են այլ օրինադիւրեր, որոնք կը նպատակադրեն թափ տալ խաթեմի բարեկարգումներու ձեռնարկելու կարողականութեան:

Նոր օրինադիւրը առիթ պիտի տայ նախագահին՝ պաշտօնազրկելու արդարութեան մարզի և խորհրդարանական պաշտօնատարներ, եթէ անոնք սահմանադրութիւնը բռնաբարեն կամ իրենց իրաւաստութիւններէն անդին երթան:

Փոխ նախագահ Մուհամէտ Ալի Ապիթահի, որ նախագահին անունով օրինադիւր խորհրդարանին ներկայացուցած է, թղթակիցներու յայտնած է, որ խաթեմի յանգած է այն եզրակացութեան, թէ իր պարտաւորութիւնները չի կրնար կատարել եթէ այդ օրինադիւրը չվաւերացուի:

Նախագահը ըսած է արդէն, որ նշեալ հարցին շուրջ հանրաբողջ մը պիտի կայացնէ, եթէ նորագոյն միջոցառումները այլ բարեկարգումներու ուղին առնեն և մերժուին պահպանողականներուն կողմէ:

ՉԻՆԱՍՏԱՆ ԱՐԿԱԾ՝ ԴՊՐՈՅԻ ՄԸ ՄԷՋ

ՊԵՅԿԱՆԿ, 24 (ՌՈՅԹԸՐԶ).- Չինաստանի մէջ 21 երեխաներ սպաննուած են եւ 47 ուրիշներ վիրաւորուած, երբ սանդղակ մը եւ անոր եզրերը հաստատուած պաշտպանող բաժինը փոկ եկած են դպրոցի մը մէջ:

Ոստիկանութիւնը յայտնած է, որ ձեռքաւորած է 7 անձեր, որոնց կարգին՝ դպրոցին պատասխանատուներ և շինարարութեան ընկերութեան մը պատասխանատուներ: Ոստիկանութեան հարցաքննութիւնները ցոյց տուած են, որ «Ինը Մոնկոլիա» դպրոցին մէջ կառուցման աշխատանքները անհրաժեշտ բժանդիւրութեամբ տեղի չեն ունեցած:»

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ ՕԹԱՆԸ «ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՅՆԵԼ» ԿԸ ԹԵԼԱԴՐԵՆ, ՄԻՆՉ ԱՆՈՐ ԳԱՇՆԱԿԻՑՆԵՐԸ ԶԳՈՒՇՈՒԹԵԱՄԲ Կ'ԸՆԿԱԼԵՆ ՀԱՐՅԸ

ՎԱՐՇԱՒԱ, 24 (ՌՈՅԹԸՐԶ).- Միացեալ Նահանգներ Երեքշաբթի օր սուղ դարմանում մը թելադրած են ձերացող ՕԹԱՆին, միջով զինակցութեան պաշտպանութեան նախարարները՝ զինուորական հարուածող նոր ուժ մը ստեղծելու, աշխարհի տարածքին ահաբեկչութեան դէմ պատերազմին և այլ մարտահրաւէրներու դիմադրելու համար:

Լեհաստանի մայրաքաղաք Վարշաւայի մէջ տեղի ունեցած անպաշտօն ժողովի մը ընթացքին, պաշտպանութեան նախարար Տոնըլտ Ռամսֆելտ ներկայացուցած է 20 հազարի հասնող արագ հակադարձութեան ուժի մը առաջարկը:

Եւրոպայէն և Ամերիկայէն ուժերու խառն միաւորները գերադիական զէնքեր պէտք է ունենան և պէտք է քիմիական և կենսաբանական յարձակումներու դէմ պաշտպանուի:

Առաջին օրուան նիստին բացումը կատարելով, ՕԹԱՆի ընդհանուր քարտուղար Ճորճ Ռոպերթսըն ձայնակցած է ամերիկեան կոչին, ինչ կը վերաբերի ներկայ պայմաններուն մէջ զինակցութեան դերակատարութեան:

Ան ըսած է, որ աշխարհ փոխուած է անցեալ Սեպտեմբերի Մ. Նահանգներու մէջ տեղի ունեցած ահաբեկչական յարձակումներէն ետք:

«Պէտք է ուշադրութեամբ մտածենք ապագային այս զինակցութեան դերին մասին, յատկապէս ինչ կը վերաբերի մեր քաղաքացիները ոճրագործ ահաբեկչներէ և ոճրագործ պետութիւններէ պաշտպանելու հարցին», ըսած է ան:

Ռամսֆելտ և Ռոպերթսըն զգուշացուցած են, թէ զինակցութեան զինուորական կարողականութեան բարելաւումը դժուար պիտի ըլլայ Եւրոպայի համար, այնպիսի ժամանակաշրջանի մը, երբ ցամաքամարտն տեսնական մեծ հարցեր կը դիմագրաւէ:

Եւրոպական պաշտպանութեան պիւտեմէնները նուազում կ'արձանագրեն, մինչ Ուաշինկթընի զինուորական պիւտեմէն հետզհետէ աւելի կը բարձրանայ, հասնելով տարեկան 400 միլիարտ տոլարի:

Զինուորական հարուածի նոր ուժին ստեղծումը առնուազն երկու տարուան կը կարօտի: Եթէ Վարշաւայի մէջ անոր գծով հաւանութիւն տրուի, գաղափարը պիտի ներկայացուի ՕԹԱՆի ղեկավարներուն, Փրայայի մէջ Նոյեմբերին կայանալիք վեհաժողովին:

Եւրոպացի դաշնակիցները զգուշաւոր կերպով հակադրած են ամերիկեան ծրագրին:

Անկախ պիւտեմէնական, նիւթական հարցերէ, կայ այն մտավախութիւնը, թէ ՕԹԱՆի ուժը կրնայ շուրջ մէջ ձգել Եւրոպական Միութեան 60 հազարի հասնող Արագ Հակադարձութեան Ուժը, որ տակաւին չփորձարկուած ծրագիր մըն է և որ լիովին գործօն պիտի դառնայ յառաջիկայ տարի:

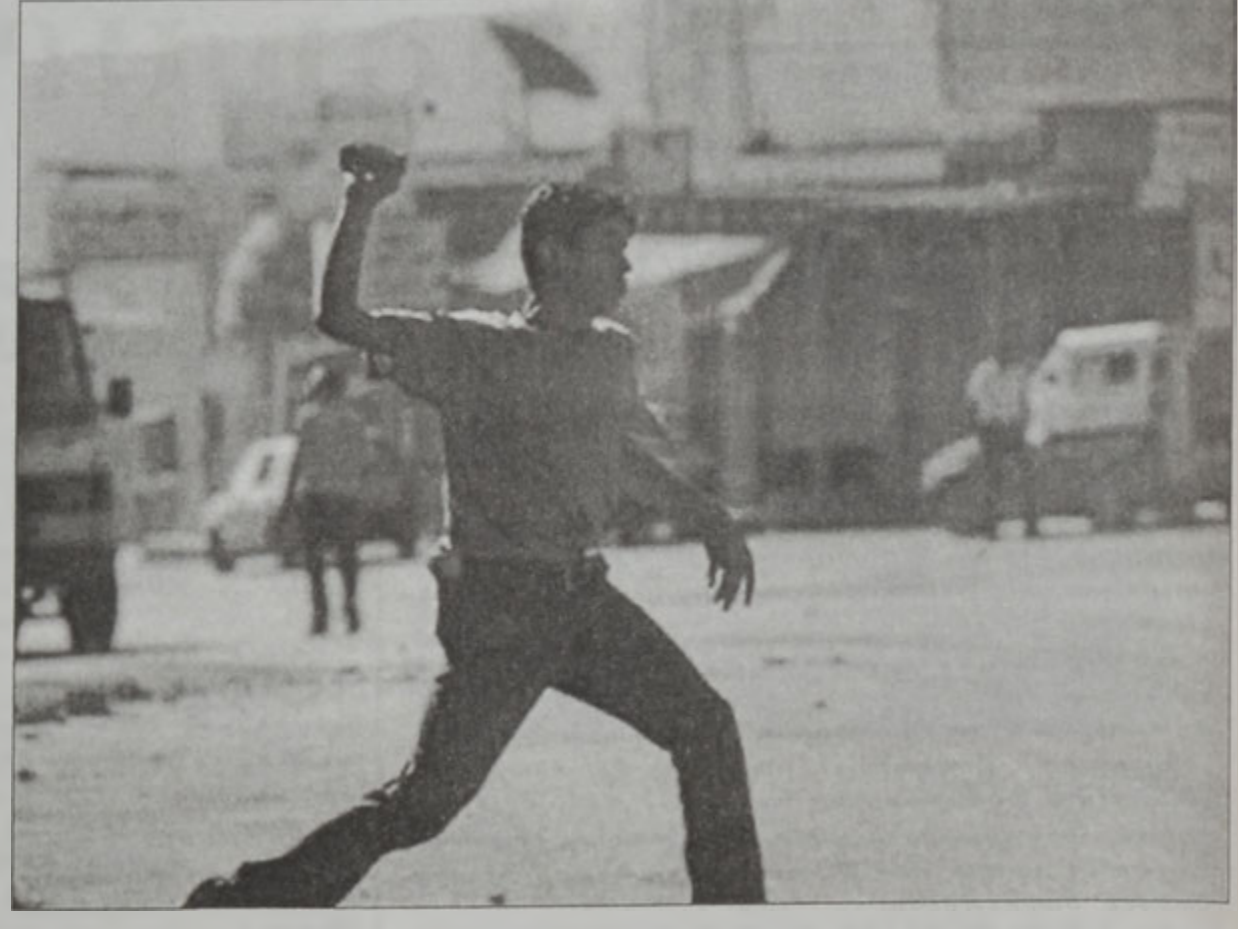
ՌԵՐԱՆԻԱ ԸՈՒՉՄԱՅԻ ԴԷՄ ՅՈՅՑԵՐԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻՆ

ՔԻԵՒ, 24 (ՌՈՅԹԸՐԶ).- Հազարաւոր ուրբանացիներ Երեքշաբթի օր ցոյց կատարած են՝ նախագահ Լէոնիտ Քուչմայի հրաժարականը պահանջելով, այս ամիս նման երկրորդ ցոյցով մը, մինչ ընդդիմադիր ղեկավարներ և Քուչմայի դաշնակիցներ խորհրդարանին մէջ բախում կ'ունենային, խօսքերու լարուած «պատերազմ»ի մը ընթացքին:

Աւելի քան 5000 հոգի հաւաքուած է մայրաքաղաք Քիեւի մէջ, խորհրդարանին մօտ, պահանջելով Քուչմայի հրաժարումը, զայն փտածութեամբ և թղթակիցի մը սպանութեան մեղսակցութեամբ ամբաստանելով:

Խորհրդարանին մէջ, ընդդիմադիր երեսփոխաններ յարձակողականի մը ձեռնարկած են Քուչմայի դաշնակիցներուն դէմ շարք մը հարցերու գծով, որոնց կարգին՝ մամլոյ ազատութեան հարցը և ցուցարարներու հանդէպ ցուցաբերուած բիրտ վերաբերմունքը:

ԱՊԱՇՏՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՈՒՐԴԸ ԿԸ ՊԱՇԱՆՋԷ ԲԱԿԵԼ ԱՐԱՖԱԹԻ...

Պաղեստինցի պատանի մը անվախօրէն քարով կը պայքարի իսրայէլեան օրինական բանակի դէմ, Կազախի փողոցներուն մէջ

Իսրայէլի վարչապետ Արիէլ Շարոնի խորհրդատու Ռասան Կիսիսի հակադարձեց, յայտնելով, որ Իսրայէլ Ապահովութեան Խորհուրդին որոշումին պիտի ենթարկուի, երբ պաղեստինցիները գործադրեն իրենց մէջ պահանջուած բաժինը: Կիսիսի ասեցուց, որ պաղեստինցիները պիտի չկիրարկեն Ապահովութեան Խորհուրդին հաստատած պահանջները, հետեւաբար, Իսրայէլ եւս իր բաժինը պիտի չընէ: Կիսիսի անհաւանական նկատեց, որ պաղեստինեան իշխանութիւնը ձերբակալէ արմատական - ծայրալեղական պիստոլները:

Իսրայէլեան բանակը ինք պաղեստինցիներ սպաննեց երկ Կազախի դէմ գործուած ամէնէն մեծ երիւրու-ծումներէն մէկուն ընթացքին: Տասնեակներով հրասայլեր եւ զրահապատ փոխադրակառքեր՝ ուղղաթիւներու օժանդակութեամբ, արեւածագին առաջ Կազա ներխուժեցին: Ըստ երեւոյթին, Իսրայէլ կ'ուզէ զօրաւոր հարուած մը տալ Համասի, որուն ամուր միջնաբերդը կը նկատուի Կազան: Բանակին բանբերը ըսաւ, որ ոմբահարուած են մետաղաշինութեան 13 արհեստանոցներ, որոնք ենթադրաբար

պանական գործողութիւնները այնքան ատեն որ Իսրայէլ կը շարունակէ գրաւուած պահել պաղեստինեան հողերը:

Սուրիա դատապարտեց Միացեալ Միութեան Սեանքները, որոնք լուր կը մնան ի տես Իսրայէլեան «սահաբեկչութեան» պաղեստինցի ժողովուրդին դէմ:

«Թրշրին» օրաթերթին խմբագրական յօդուածը հարց կու տայ, թէ ամերիկեան կառավարութիւնը ինչու կը խուսափի «սահաբեկչութիւն» պիտակը փակցնելու Ռամալլայի մէջ Իսրայէլի որդեգրած միջոցառումներուն եւ գործած արարքներուն: Օրաթերթը ասեցուց, որ Շարոնի ոճիւր Ռամալլայի մէջ չի տարբերի Նիւ Եորքի մէջ Սեպտեմբեր 11ի սահաբեկչական արարքներէն:

ԵԳԻՊՏՈՍԻ նախագահ Հիւսի Մուսայարաք Իսրայէլի պաշտպանութեան նախարարին յայտնած է, որ Իսրայէլ պէտք է երաշխաւորէ Արաֆաթի սպահովութիւնը:

ՅՈՒՍՏՈՆԻԱ ՊՕՒՄԲԵՐԸ այլեւ չեն փակցնել Համասի հետեւորդները: Մշտալաւեցուց, որ Համաս պիտի չդադրեցնէ Իսրայէլի դէմ անձնաս-

պանական գործողութիւնները այնքան ատեն որ Իսրայէլ կը շարունակէ գրաւուած պահել պաղեստինեան հողերը:

ՍՈՒՐԻԱ
ԿԸ ԸՆՆԱԳՍԵ
ՄԻԱՑԵԱԼ
ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

ԲԱՆՈՒՄՆԵՐ ԿԱԶԱՅԻ ՄԷՋ

Իսրայէլեան բանակը ինք պաղեստինցիներ սպաննեց երկ Կազախի դէմ գործուած ամէնէն մեծ երիւրու-ծումներէն մէկուն ընթացքին: Տասնեակներով հրասայլեր եւ զրահապատ փոխադրակառքեր՝ ուղղաթիւներու օժանդակութեամբ, արեւածագին առաջ Կազա ներխուժեցին: Ըստ երեւոյթին, Իսրայէլ կ'ուզէ զօրաւոր հարուած մը տալ Համասի, որուն ամուր միջնաբերդը կը նկատուի Կազան: Բանակին բանբերը ըսաւ, որ ոմբահարուած են մետաղաշինութեան 13 արհեստանոցներ, որոնք ենթադրաբար

Հովանաւորութեամբ՝
ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԸԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱԳԱՇ ԶՕՐ. ԷՄԻԼ ԼԱՇՈՒՏԻ
Ներկայութեամբ՝
Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. ԱՐԱՄ Ա. ՎԵՇԱՓԱՌԻ
Կաթողիկոս Մեծի Տանն Կիլիկիոյ
Վ. Յ. Գ. ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԿԵԳՐՈՆԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵՆ
Ձեզ կը հրաւիրեմ
ԱՂԲԱԼԵԱՆ - Շ.Ս.Ը.Մ. ՄԱՐԶԱՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԸԱՄԱԼԻՐԻ ԲԱՑՄԱՆ ԸԱՆԴԻՍՈՒԹԵԱՆ
Տեղի կ'ունենայ Շաբաթ, 28 Սեպտեմբեր 2002ին, երեկոյեան ժամը 6:00ին, Աղբալեան - Շ.Ս.Ը.Մ. Մարզամշակութային Համալիրին մէջ, Անթիպաս, Մրզիտը: